

ISKRA — živa, samoupravna SOZD

Na osnovi skupnega dogovora med CK ZKS, RS, ZSS, GZS in družbenim pravobranilcem samoupravljanja je RO SDPPKS skupaj z KO sindikata SOZD, nosilec in organizator razgovorov o uresničevanju zakona o združenem delu v SOZD.

Naloge na področju uveljavljanja družbeno-ekonomskih odnosov, narekujejo načrtno aktivnost organizacij zveze sindikatov Slovenije in drugih organizacij ter institucij za uveljavljanje določil zakona o združenem delu v SOZD.

Sindikat pa je v tej zvezi posvetil največ pozornosti urejanju problemov samoupravne organiziranosti v SOZD in vzpostavljanju odnosov pri opravljanju skupnih dejavnosti.

Samoupravni organiziranosti delavcev v SOZD, racionalnejši organizaciji dela in delitve dela, doseganju večje produktivnosti družbenega dela, ustvarjanju večjega dohodka ter uresničevanju skupnih aktivnosti pa je sindikat v zadnjem obdobju posvetil veliko pozornosti in pomena.

O tem je najbolje pričal tudi nedavni razgovor o uresničevanju zakona o ZD v sestavljenih organizacijah združenega dela. Razgovor je pokazal, da se vsi zavedamo pomembnosti in težav samoupravne preobrazbe v združenem delu in da moramo čimprej dobre sklepe in sporazume spraviti s papirjev v prakso.

Večkrat je bilo poudarjeno, da prav samoupravno organiziranje pospešuje poslovnost, ne pa kot mislijo nekateri, ovira uspehe na poslovnem področju. Še več, te ugotovitve so prišle iz ust poslovnih organov, ki so že po naravi stvari med kladihom in nakovalom, to se pravi med samoupravljanjem in poslovanjem.

Čeprav smo slišali na ta račun tudi nekaj kritičnih pripomb, to je da preveč ločujemo samoupravljanje od poslovanja, je razgovor vseeno pokazal, da smo v SOZD Iskra na najboljši poti premagati tudi to protislovje, ki nam ga narekuje pač naš vsakdan.

In končno, razgovor je prinesel tudi program nadaljnje aktivnosti pri urejanju medsebojnih odnosov, tako zaradi neusklajenih ali nesprejemljivih določil v samoupravnih aktih, kot tudi zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov.

Skratka, konkreten, kritičen in ustvarjalen razgovor je jasno pokazal, da je kljub vsem težavam in zaprekam Iskra na najboljši poti samoupravne preobrazbe kot SOZD in zato tudi med tistimi slovenskimi SOZD, ki sodijo med samoupravno razvite, resnične SOZD na Slovenskem, ne pa med tako imenovane sestavljene organizacije združenega dela na papirju.

Samoupravljanje pospešuje poslovnost

Republiški odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin Slovenije je na osnovi svojega programa dela in dogovora med Centralnim komitejem ZKS, republiškimi svetom ZSS, Gospodarsko zbornico Slovenije in družbenim pravobranilcem samoupravljanja sklical v petek, 14. septembra, v poslovni stolpnici Iskre v Ljubljani, razgovor o uresničevanju zakona o združenem delu v sestavljenih organizacijah združenega dela.

Namen razgovora je bil pospešiti uresničevanje določil zakona o združenem delu in dogovorov, ki so jih delavci opredelili v samoupravnih aktih o združevanju v SOZD ter da bi skupaj izdelali program nadaljnje aktivnosti pri urejanju medsebojnih odnosov zaradi neusklajenih oziroma nesprejemljivih določil v samoupravnih aktih, kot tudi zaradi drugih objektivnih in subjektivnih razlogov.

V ta namen je bila izdelana analiza vseh sestavljenih organizacij združenega dela v SRS (ki je bila v povzetku objavljena v skupščinskem poročevalcu in našem glasilu marca letos).

V SOZD Iskra so pripravili strokovno oceno, ki jo je prisotnim posredoval v.d. predsednik poslovnega kolegija Anton Stipančič in v kateri je nanizal vrsto pomembnih ugotovitev. Spregovoril je o uveljavitvi zakona o združenem delu v SOZD Iskra, ki je okrepila integracijske cilje, saj je SOZD Iskra danes bolj integrirana, kot je bila kdajkoli doslej. Z uveljavitvijo ZoZD smo v našem SOZD močno pospešili tudi poslovno uspešnost, saj je danes Iskra 17. v Evropi v svoji panogi in kar 29. v svetu.

Takšna poslovna uspešnost pa je demantirala vse tiste, ki so trdili, da bo razdelitev delovnih organizacij na TOZD negativno vplivala na poslovanje. Tako pa je stopnja naše organiziranosti zadovoljiva.

S soglasnim sprejemom temeljev plana za srednjeročno obdobje pa je Iskra prvič dobila primeren načrt. V tem načrtu je tudi že nakazana osnovna usmeritev za vlaganja v lastno znanje in profesionalizacijo. Prvič smo v Iskri sedaj prišli tudi do skupnega združevanja sredstev pri projektu mikroelektronike, prav v tem času pa bo končno zaživela tudi Iskrina interna banka, saj so samoupravni sporazumi v tej že sprejeti, na delavskem svetu pa je že sprejet sklep o sklicu zbora banke.

Družbenopolitično oceno SOZD Iskra pa je navzočim razložil predsednik KOS Janez Kern. Spregovoril je o družbenopolitičnih organizacijah, njihovem položaju in obliki organiziranosti v SOZD Iskra, o vlogi DPO pri uveljavljanju zakona o ZD in nadaljnji samoupravni organiziranosti, o družbenoekonomskih odnosih v SOZD Iskra, delovanju samoupravnih organov, o programu sindikata SOZD in njegovem izvajanju ter o SLO in družbeni samozaščiti.

Po predstavitvi naše SOZD se je začela razprava, ki so se je udeležili številni prisotni. Med njimi je prvi spregovoril predsednik DO SDPPKS Srečo Mlinarič, ki je med drugim de-

jal, da se vidi iz predloženega gradiva, da samoupravno organiziranost v Iskri še naprej dograjujejo, vendar da gotovo oblika še ni dokončna in zato tudi vsebina še ni določena do kraja.

Glavni direktor DO Elektromehanika Kranj Aleksander Mihev pa je ocenil, da SOZD še ni bila nikoli tako konsolidirana kot je sedaj. Poudaril je, da je to dejstvo še pomembnejše, ker je to dosegla prav sedaj, v času uresničevanja zakona o ZD. V tej zvezi je opozoril na jasno orientiranost v smeri elektronike, pa orientiranost na izvoz. Kljub temu pa, da je SOZD dosti logično zaokrožena pa bo zaradi lažjega izvajanja dohodkovnih odnosov vendarle potrebna še delitev naprej, saj je Iskra zelo heterogena organizacija.

Gojmir Blenkuš, glavni direktor DO IEZE pa je kritično menil, da smo doslej še premalo storili za vsebinsko uresničevanje zakona o ZD, v tej zvezi je opozoril na problem svobodne menjave dela. Opozoril je še, da bi bila nujna uskladitev aktov DO s samoupravnimi sporazumi sozd.

Vsi naši akti so idejno utemeljeni, je dejal glavni direktor DO Iskra Commerce Ilja Medič. Morali bi jih le dosledno izvajati, tako kot smo se domenili. Pot zagotovo ni v tem, da izdelujemo spet nove akte, ampak v tem, da spoštujemo in izvajamo te, ki jih že imamo.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS Slavko Kastelic pa je kritično menil, da dobi človek pri prebiranju naših gradiv občutek, da vse preveč še ločujemo samoupravno sfero od poslovne sfere. Združeno delo bi tudi lahko v večji meri kot doslej izvajalo pritisk na državno upravo, ki bi morala hitreje in učinkoviteje ukrepati v kritičnih situacijah.

V nadaljevanju so se razpravljalci dotaknili še vrste drugih vprašanj, med

Števci pogovorov za Mehiko

Kolektiv Iskrine tovarne mehanizmov v Lipnici, ki zaposluje 350 delavcev, v zadnjih letih dosega zelo dobre rezultate v izvozu. V najbolj razvite države sveta letno izvozi izdelke v vrednosti 2 milijonov dolarjev. V Lipnici so v petek, 14. septembra podpisali sporazum o kooperacijskem sodelovanju med Tovarno mehanizmov in firmo SCI iz Mehike.

To je posnetek s podpisa pogodbe v TOZD Mehanizmi v Lipnici, s katero si je naša temeljna organizacija združenega dela pridobila nove možnosti za uspešen izvoz.

Predsednik republike Tito je minulo soboto na novem splitskem stadionu odprl osme sredozemske igre, na katerih bo sodelovalo okoli 2500 športnikov iz vseh republik in pokrajin SFRJ ter ostalih držav ob Sredozemskem morju. Slovesnosti je prisostvovalo nad 50 tisoč gledalcev, ki so se s srcem pridružili besedam predsednika Tita, „naj bodo te igre most prijateljstva, želja za mir, prijateljstvo in sodelovanje ter lepšo prihodnost vseh dežel ob obalah Sredozemskega morja.“

S seje aktiva ZZB SOZD Iskra

Srečanje prvoborcev Iskre bo 12. oktobra na Laborah v Kranju

Po počitniškem obdobju so se v ponedeljek, 17. septembra vnovič sestali člani aktiva Združenja zveze borcev NOV SOZD Iskra. Na sejo, ki jo je, kot navadno vodil predsednik aktiva France Križnar so to pot povabili tudi Edija Delopsta, člana kolektivnega poslovnega odbora SOZD Iskra, ki je navzoče člane aktiva ZZB dokaj izčrpnost informiral o poslovnih rezultatih naših TOZD, oz. SOZD Iskra v prvem polletju, oz. v osmih mesecih letošnjega leta. Prav njegovo poročilo je zajelo dober del sestanka, v njem pa je nanizal glavne podatke, ki govorijo o dokaj uspešnem poslovanju SOZD Iskra v obravnavanem obdobju. Razumljivo v svojih izjavah Edi Delopst ni pozabil resno opozoriti na nujnost brezkompromisne zahteve po dosledni izpolnitvi za letos načrtovanega izvoza, kakor tudi ne nujnosti, da z vsemi silami in zavzeto poskušamo doseči v preostalih mesecih boljše rezultate tudi na tistih področjih, kjer le-ti doslej niso bili dovolj ugodni. Izpolniti letošnji načrt v celoti in dobiti tudi bitko za srednjeročni načrt je osnovna naloga celotnega delovnega kolektiva SOZD Iskra, če hočemo s solidne osnove štartati v naslednje plansko obdobje.

Člani aktiva ZZB so v poznejši razpravi postavili vrsto konkretnih vprašanj, na katera je Edi Delopst izčrpnost odgovoril, nato pa je v nadaljevanju seje predsednik aktiva ocenil letošnjo proslavo dneva borca in dneva Iskre, ki je bila nedvomno doslej najbolje organizirana in najboljše obiskana. Člani aktiva so se ogreli za pobudo, naj bi predlagali Iskro za nagrado AVNOJ, kakor tudi za to, da bi v prihodnji sezoni znova omogočili določenemu številu zdravstveno šibkih članov ZZB letovanje na Dugem otoku, kot je bilo v preteklih letih. Sledila je še vrsta drugih informacij, predsednik aktiva France Križnar pa je končno povedal še, da bo letošnje srečanje prvoborcev in predsednikov aktivov ZZB Iskre, 12. oktobra na Laborah v Kranju, z ogledom proizvodnje v TOZD ATC in z obiskom Dražgoš ali Begunj.

—J.C.—

drugim vprašanja delavske kontrole, planiranja, v tej zvezi so menili, da je planiranje vsekakor potrebno temeljiteje izboljšati v vsem našem gospodarskem prostoru in ne samo v Iskri, interne banke, za katero so menili, da je potrebno pospešiti njeno delovanje,

menili so še, da je potrebno pregledati odnose med IC in DO ter pregledati samoupravne sporazume.

Vsekakor je bila razprava zelo konkretna in je dala napotke za delo in razvoj Iskre v bodoče.

Mak

POMEMBNE NALOGE SINDIKATA

V sredo, 12. septembra je bila v poslovni stolpnici v Ljubljani skupna seja KOS in predsedstva ZSM Iskra, na kateri so najprej obravnavali ukrepe za izboljšanje gospodarjenja v SOZD in v akciji sindikata. Ilja Medič je podrobneje analiziral in poročal o restriktivnih ukrepih pri uvozu in devizni bilanci Iskre, o čemer smo že podrobneje poročali s seje DS SOZD Iskra in sklepe o tej problematiki tudi že objavili.

Sindikat je v tej zvezi menil, da se bo v praksi, ker gre za hude ukrepe,

gotovo pojavil določen odpor in tu bi morala slediti akcija DPO. Zato je KOS sklenil, da je treba ob obravnavanju zaključnih računov za tretje četrtletje še posebej pregledati stanje uvoza in izvoza glede na sprejete ukrepe.

V naslednji točki je član PKO Pavle Gantar spregovoril o stališčih za pomoč delegatom pri upravljanju njihove funkcije v zborih združenega dela občinske skupščine in zboru združenega dela skupščine SRS ter samoupravnih interesnih skupnosti. Stališča objavljamo posebej, sindikat pa je sklenil, da se bodo v skladu z ocenami in zaključki delovnega posvetovanja v Poreču zavzemali za dosledno izvajanje stališč v smislu izboljšanja delegatskega sistema v Iskri.

Kot tretjo točko so obravnavali samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za financiranje naložb v organizacije ZD SOZD Iskra. Osnovno poročilo je podal član PKO Anton Bukinis. Na osnovi njegovega poročila pa je KOS in Predsedstvo ZSM Iskra ocenilo omenjeni osnutek sporazuma ustrezen za javno razpravo v TOZD.

Zato morajo osnovne organizacije sindikata organizirati v skladu s sprejetimi sklepi javno obravnavo osnutka čim prej, da bi ga lahko sprejeli še letos. Pripombe in dopolnila na osnutek pa naj bi OO poslale do 20. oktobra DPO SOZD, oz. strokovnim službam.

V predzadnji točki so sprejeli družbenopolitično oceno SOZD Iskra, ki zajema vsa ključna področja našega samoupravnega razvoja in njegove vloge.

V zadnji točki so bili člani KOS seznanjeni z nekaterimi tekočimi zadevami sindikata.

M.O.

Alojz Boc

SPORAZUMEVATI SE HITREJE!

„Ena prvenstvenih nalog komisije za družbenoekonomske odnose in razvoj samoupravljanja v tem trenutku je, da obravnava Sporazum o združenju dela in sredstev za financiranje naložb v organizacije združenega dela SOZD Iskra“, je v uvodni besedi dejal predsednik te komisije Jože Čebela. Komisija za razvoj samoupravljanja in družbenoekonomske odnose se je sestala pretekli torek v poslovni stolpnici Iskre v Ljubljani.

Aktualnost teh besed je bilo čutiti ves čas sestanka. Gotovo je prav od tega, kako bo ta sporazum uspel, odvisna tudi naša prihodnost. Seveda pa bo za tako skladno rast Iskre potrebno zložit še prenekateri vrtilkarstva, ki so prisotna tudi v veliki Iskri. Ker pa je vprašanje združevanja sredstev tako pomembno za vse nas, za naš lepši jutri, je na sestanku o pomembnosti in poteku priprav za ta sporazum spregovoril strokovnjak s tega področja, Anton Bukinis, član poslovnega kolegija SOZD Iskra.

Že v uvodu je dejal: Osnutek samoupravnega sporazuma, ki je bil objavljen tudi v glasilu Iskra je imel namen sprožiti proces združevanja sredstev za financiranje naložb v organizacije združenega dela. Nastal je kot potreba sedanjega stanja pri zahtevkih za kreditiranje investicij. Nema lokrat smo se namreč srečevali z očitki, češ, da znotraj SOZD ne združujemo tudi tisto malo kar bi morale združiti

banke. Postovne banke namreč ne morejo vselej spremljati investicijskih zahtevkov naših delovnih organizacij.

Zato smo se znotraj SOZD začeli dogovarjati koliko združevati in kako bodo banke zagotovile kredite. Na podlagi teh dogovorov smo izdelali tudi samoupravni sporazum, ki je doživel pripombo, da je to predvsem sporazum o načelih za združevanje, odprta pa da ostajajo vprašanja koliko, kdaj in v kakšne naložbe vlagamo. No, načrt sporazuma, ki je bil predložen, naj bi služil predvsem kot podlaga za razpravo o načinu združevanja sredstev po delovnih organizacijah.

Tako so o njem razpravljali že na poslovnem kolegiju DO IEZE in DO Telekomunikacije. Izoblikovalo se je že nekaj konkretnih zadev o tem, kaj naj bi sporazum vseboval.

Tako naj bi, kot je na podlagi razgovorov dejal A. Bukinis, vseboval, oz. konkretiziral, kaj in kdaj se združuje — (tako so se posebej zavzemali za to,

da bi bil procentamortizacije, ki v predlogu sporazuma ni bil naveden, 20 %, kar bi pomenilo 35–40 starih milijard dinarjev).

Naslednja pripomba se je nanašala na predvideno prilogo, v kateri je naveden seznam predvidenih investicij; oz., — seznam delovnih organizacij, v katere bi se združena sredstva po tem sporazumu nalagala. Vendar je bilo ugotovljeno, da je vključevanje takega spiska v samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za financiranje naložb v OZD pretežno, saj tak seznam sodi v druge samoupravne akte.

Pač pa so menili, da je treba v ta sporazum vključiti kriterije na osnovi katerih bi DŠ SOZD Iskra odločal o posameznih naložbah iz tako zbranih sredstev.

Novi sporazum tako v členu 8 posebej navaja določilo o kriterijih za prioriteto in o vrstnem redu investicijskih naložb ter deležu iz združenih sredstev. Tako naj bi se upoštevala vključenost projektov v samoupravni sporazum o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981–85, vključenost projektov v samoupravni sporazum o osnovah plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje, interes DO za združevanje sredstev, plasmanske možnosti na tujem in domačem trgu, stopnja pripravljenosti investicije, stopnja opremljenosti, ekonomska opravičenost, poleg tega pa tudi mnenje instituta za ekonomiko investicij pri združeni Ljubljanski banki.

Na seji te komisije je bilo poleg tega posebej poudarjeno dejstvo, da je za odločanje tudi o naložbah iz združenih sredstev pristojen delavski svet vsake temeljne organizacije, ki združuje sredstva, seveda pa mora tudi ta delavski svet za take odločitve poprej pridobiti mnenje svojega kolektiva. Nosilec akcije za zagotovitev takega načina odločanja pa je seveda sindikat.

Delavci Iskre se bodo vsekakor odločali za združevanje in vlaganje v tiste načrte, ki so za Iskro pomembni, banka pa bo pri tem opravljala le tehnične naloge. Splošno veljavno, samoupravno in ekonomsko načelo pa je, da se bodo združena sredstva nalagala le v tiste organizacije, ki bodo k temu sporazumu pristopile.

Na omenjeni seji so razpravljali tudi o vseh drugih pomembnih vprašanjih, ki jih ureja sporazum, med drugim o odnosih pri ugotavljanju in razporejanju skupnega dohodka, o medsebojnih obveznostih in odgovornostih pri prevzemanju rizika za primer poslovanja z izgubo, o usklajevanju stališč o skupnih zadevah in skupnih organih in drugih.

Da pa bi bilo združevanje sredstev za naložbo po tem sporazumu, t. j. obračanje okoli 150 milijard letno, bolj učinkovito, je potrebno v sistem združevanja sredstev, ki ga ureja ta sporazum, vključiti tudi vse poslovne banke, ki delujejo na območjih, kjer so locirane vse organizacije Iskre. S tem bi bil bolj zagotovljen normalni tok reprodukcije v organizacijah Iskre.

Splošno mnenje je ob tem bilo, da je samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za financiranje naložb v TOZD SOZD Iskra treba sprejeti čimprej, saj z njim že močno kasnimo.

V nadaljevanju se je o poslovanju v preteklem polletju spregovoril član poslovnega kolegija, zadolžen za ekonomiko in planiranje Edi Delopst. Poudaril je, da so rezultati sorazmerno dobri, da pa bi bile vendar potrebne temeljite analize v tistih TOZD, kjer se pojavljajo izgube.

V zvezi s pripravi za izdelavo srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1981–85, je tov. Delopst opozoril na nekatere težave, s katerimi se na tem področju srečujemo. Posebej je poudaril, da je planiranje še marsikod premalo razvito, lahko bi rekli, da je še pravi pastorek. Prav tako je nezadovoljiva struktura kadrov na tem področju. Zaradi tega tudi podatki često niso zadovoljivi, saj kažejo le preteklo stanje, ne pa tudi prognoz. Problem planiranja pa je pereč. Če ne bomo planirali sočasno in paralelno, bo naš sistem planiranja razpadel.

Zato je predlagal, naj bi vse sindikalne organizacije poskrbele za predložitev poročil o stanju na področju planiranja v posameznih naših kolektivih. Potrebno bi bilo tudi poročilo o tem, ali so že povsod izdelane analize izvajanja srednjeročnega programa 1976–80 ter o poteku priprav za program razvoja za naslednje srednjeročno obdobje.

Mak

Osemindvajset naših kovinarjev na republiškem tekmovanju

Takoj na začetku moram povedati, da objavljamo ta zapis z enoteno skopo zamudo zaradi letnega dopusta poročevalca, vendar ni nikoli poznano za tako prijetno in ponovno presenetljivo informacijo. Za kraj je v Celju je potekalo od 6. do 8. septembra III. delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije. Letos se je te manifestacije udeležilo rekordno število kovinarjev iz vse Slovenije, kar 205 tekmovalcev je bilo, sicer pa pogledimo po vrsti potek tekmovanja, ki je oblika manifestacije naše delovne ustvarjalnosti.

SLAVNOSTNA OTVORITEV

Tehniška srednja šola v Celju, bila je izredno lepo okrašena, je v četrtek sprejela 205 tekmovalcev, člane komisij, organizacijskega odbora in goste. Teoretični del tekmovanja, ki je trajal dve uri, je obsegal področje vprašanj iz samoupravljanja, vprašanja iz stroke za vsako panogo posebej ter vprašanja iz varstva pri delu. Velika večina tekmovalcev je zelo uspešno opravila test s področja samoupravljanja, še posebno dobro pa so odgovorili na vprašanja iz varstva pri delu.

Od 10. do 11. se je vila po celjskih ulicah povorka udeležencev, to je tekmovalcev, dijakov Tehniške srednje šole iz Celja, dijakov kovinsko-metalurškega centra iz Štor, na čelu pa zastavonoše in pihalna pogodba Železarne Štore.

Orodjar Marko Škrinjar in brusilec Dušan Mozetič sta si priborila drugi mesti v Celju.

Pred stavbo tehnične šole je sledila slavnostna otvoritev tekmovanja, ki so se ga med drugimi udeležili: član sveta federacije Franc Leskošek —Luka, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner, predsednik republiškega odbora sindikatov delavcev proizvodnje in predelave kovin Srečko Mlinarič in drugi. Prisotne je pozdravil predsednik organizacijskega odbora za izvedbo tekmovanja Srečko Mlinarič, za njim pa je govoril še predsednik medobčinskega sveta sindikatov v Celju. Mešani pevski zbor je zapel himno kovinarjev, nato pa je sledila recitacija Knapova molitev. Slavnostno otvoritev je zaključila pihalna godba železarjev iz Štor.

POZDRAVNO PISMO TOVARIŠU TITU

Z otvoritvenega dela III. tekmovanja kovinarjev Slovenije so v imenu vseh delavcev kovinske industrije Slovenije poslali prirčne, tovariške pozdrave našemu dragemu kovinarju tov. Titu. V brzojavki so poudarili, da je to tekmovanje sestavni del aktivnosti pred 10. oktobrom — Dnevom kovinarjev Jugoslavije, dnevom, ko je tov. Tito pred 69. leti vstopil v zvezo kovinarskih delavcev, v letu zgodovinskih obletnic, 60-letnice Zveze komunistov Jugoslavije, Zveze komunistične mladine Jugoslavije in revolucionarnih sindikatov. „To dejstvo nas pri tekmovanju še bolj podžiga“, so zapisali v pismu, „da se potrudimo za doseg čimboljših rezultatov in s tem dokažemo našo enotnost in trdno odločnost, nadaljevati tvojo pot, v prizadevanjih za naš lepši in srečnejši jutri.“

Na naših proizvodnih tekmovanjih zbrani kovinarji še bolj krepimo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti in s tem utrjujemo te osnovne in najdragocenejše pridobitve naše revolucije. Oblike in vsebino naših aktivnosti širimo tudi na številna druga področja delovanja, s tem pa dokazujemo, da za nas, v naši samoupravni socialistični federativni Jugoslaviji ni področja, na katerem ne bi aktivno delovali. Ponosni smo, ker pripadamo delavskemu razredu, narodu, ki jih tako častno vodiš, kar dokazuje vse tvoje neumorno delovanje doma in v svetu. Tvoja dolga in

revolucionarna pot državnika nam navdaja s ponosom.“

TEKMOVANJE V PRAKTIČNEM DELU

Tekmovanje v praktičnem delu je potekalo na več mestih. V Tehnični srednji šoli v Celju so tekmovali orodjarji in varilci v štirih postopkih, Železarni v Štorah livarji, v šolskem kovinarsko-metalurškem centru strojnogiganti, v Zrečah pa rezkarji in brusilci. Tudi to tekmovanje je pokazalo, da se ga tekmovalci udeležili dobro pripravljeni z vso resnostjo.

S tem so dokazali, da so taká tekmovanja resnično pomemben dejavnik v naših prizadevanjih za vseobsegajoč razvoj proizvodnje, povečanje delovne storilnosti in vsesplošno uresničevanje stabilizacijske politike.

Orodjar Marko Škrinjar in brusilec Dušan Mozetič sta si priborila drugi mesti v Celju.

ter doseganje čimboljših uspehov v organizaciji procesa proizvodnje in dela v celoti, hkrati pa razvoja samoupravnih odnosov.

S takimi tekmovanji dosegajo tudi sindikati, ki so pobudnik in organizator delovnih tekmovanj, zastavljene cilje v dviganju tehnične in kulturne ravni delavca — proizvajalca — samoupravljalca.

IZ SOZD ISKRA 28 TEKMOVALCEV

Premalo! Pomislimo samo, koliko strokovnjakov imamo, kaj vse bi lahko dosegli pod imenom Iskra, če bi se le prijaviли bolj množično. Za letošnje leto je sicer tekmovanje zaključeno, velja pa že razmišljati za prihodnje leto, ko bodo tekmovanja najprej v občinskem merilu, najboljši pa bodo preizkušali svoje sposobnosti na republiškem, ki bo v Mariboru.

Najštevilnejše zastopstvo v Celju je imela letos DO Elektromehanika Kranj z 11 tekmovalci, sledi ji DO Avtoelektrika Nova Gorica, iz katere se je uvrstilo 7 tekmovalcev, iz Kondenzatorjev Semič je tekmovalo 6 strokovnjakov, iz Orodjarné Ljubljana pa štirje kovinarji.

Uvrstitve tekmovalcev iz TOZD Iskra so bile dokaj solidne, pohvaliti pa moramo ponovno, tudi letos velik uspeh dveh mladih strokovnjakov iz Avtoelektrike, orodjarja Marka Škrinjarja in brusilca Dušana Mozetiča, oba zaposlena v tovarni delovnih sredstev. Odveč bi bilo poudarjati izredno hudo konkurenco med 26 orodjarji in 18 brusilci, zato je uspeh toliko bolj presenetljiv. Oba sta osvojila drugo mesto in s tem možnost nastopa na letošnjem zveznem tekmovanju, kate-rega organizator in gostitelj je SR Bosna in Hercegovina, potekalo pa bo od 7. do 10. oktobra.

To je ponoven dokaz izrednih kvalitiet teh dveh mladih strokovnjakov tako v teoretičnem, kot v praktičnem delu tekmovanja. Ob tem se moramo vsekakor ponovno spomniti, da je bil orodjar Marko leta 1977 prvak SFRJ v orodjarstvu, brusilec Dušan pa je zasedel lansko leto na zveznem tekmovanju v Beogradu odlično četrto mesto.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Stališča za pomoč delegatom

PRI OPRAVLJANJU NJIHOVE FUNKCIJE V ZBORIH ZDRUŽENEGA DELA OBČINSKE SKUPŠČINE IN ZBORU ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE SR SLOVENIJE TER SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTIH.

I.

Vodja delegacije ali delegat za konferenco delegacij (v nadaljevanju delegat) v zbor združenega dela občinske skupščine obvešča o dnevnem redu seje skupščinskega zbora občine sekretarja DO ali sekretarja TOZD, v kolikor pa ni v sistemizaciji opravil, oz. del sekretarja pa delavca, ki ga določi poslovodni organ.

II.

V kolikor meni vodja delegacije, ali delegat, da je potrebno, da razgovoru z delegati prisostvujejo predstavniki poslovodnih organov, oz. strokovnih služb, povabi na ta razgovor te predstavnike. Vabljeni predstavniki so se dolžni seje udeležiti. Delegat za konferenco delegatov pa ima pravico, da glede obravnave gradiva za samo konferenco delegatov zaprosi za pomoč poslovodni organ, oz. strokovno službo organizacije združenega dela, v kateri opravlja to funkcijo.

III.

Če je sklep delegacije, ali konference delegatov, da se delegat, ki prisostvuje seji zbora združenega dela občinske skupščine udeleži razprave v posamezni točki dnevnega reda, lahko ta delegat zaprosi pri izdelavi gradiva za razpravo odgovorne delavce v strokovnih službah organizacije združenega dela, kjer je zaposlen, za pomoč. Sodelovanje odgovornih delavcev je obvezno. V kolikor pa delegat meni glede razprave v zboru združenega dela občinske skupščine zaradi pomena razprave, da o tem predhodno obravnava problematiko pristojni samoupravni organ, lahko predlaga sklic tega organa.

IV.

Delegat, ki je razpravljal o posamezni točki dnevnega reda v smislu sklepa delegacije, mora na naslednji seji obvestiti delegacijo o rezultatih te razprave, prav tako pa tudi predstavnike strokovnih služb, ki so nudili pomoč; v kolikor pa je sodeloval tudi pristojni organ, tudi le-tega.

Delegat, ki ga je delegirala konferenca delegatov pa obvesti pristojni organ v organizaciji združenega dela, kjer je v delovnem razmerju, v kolikor se razprava nanaša na problematiko te organizacije združenega dela.

V.

Vsak delegat, oz. član konference delegatov se ima pravico obrniti na vse odgovorne delavce v TOZD, ali DO ter v SOZD Iskra za pomoč pri obdelavi gradiva, ki je predvideno po dnevnem redu pristojnega zbora združenega dela občinske skupščine in se nanaša na problematiko TOZD, DO ali SOZD.

VI.

V kolikor delegacija, ali delegat za konferenco delegacij, meni, da se v okviru razprave v zboru združenega dela občine priskrbijo tudi mnenja SOZD, ima vodja delegacije pravico, oz. dolžnost od strokovnih služb SOZD dobiti ustrezna stališča in pojasnila.

VII.

Sekretarji v TOZD, DO ter drugi odgovorni delavci, so dolžni z delegati, oz. delegati za konferenco delegacij imeti po svoji službeni dolžnosti ustrezno povezavo. Dolžni so tudi organizirati ustrezno strokovno pomoč delegatom.

VIII.

O delu delegacije in delegatov za konferenco delegacij, morajo biti obveščene pristojne sindikalne organizacije v TOZD, oz. DO, prav tako pa se predstavniki sindikata udeležijo seje delegacije.

IX.

V okviru SOZD se smiselno po teh stališčih opravi sodelovanje z delegati, ki opravljajo funkcijo delegata v skupščinskih zbori SRS, so pa v delovnem razmerju v eni izmed TOZD, oz. delovnih skupnostih SOZD Iskra.

Prav tako se tudi smiselno opravi sodelovanje z delegati, ki so v delegacijah organizacij združenega dela v samoupravnih interesnih skupnostih.

X.

Ta stališča naj bi se ustrezno vključila in sprejela v ustreznih samoupravnih splošnih aktih TOZD, DO in SOZD Iskra.

Predstavniki naše vojne mornarice v Avtoelektriki

Novogoriško Avtoelektriko, TOZD s sedežem v Novi Gorici, so prejšnji petek obiskali visoki predstavniki naše mornarice, saj je bil, kot vemo, ponedeljek, 10. september, dan mornarice JLA, v mesecu septembru pa praznuje občina Nova Gorica svoj praznik. Ta pomemben obisk so združili s komemoracijo v spomin na narodnega heroja Sergeja Mašera iz Gorice, čigar spomenik je postavljen v Novi Gorici.

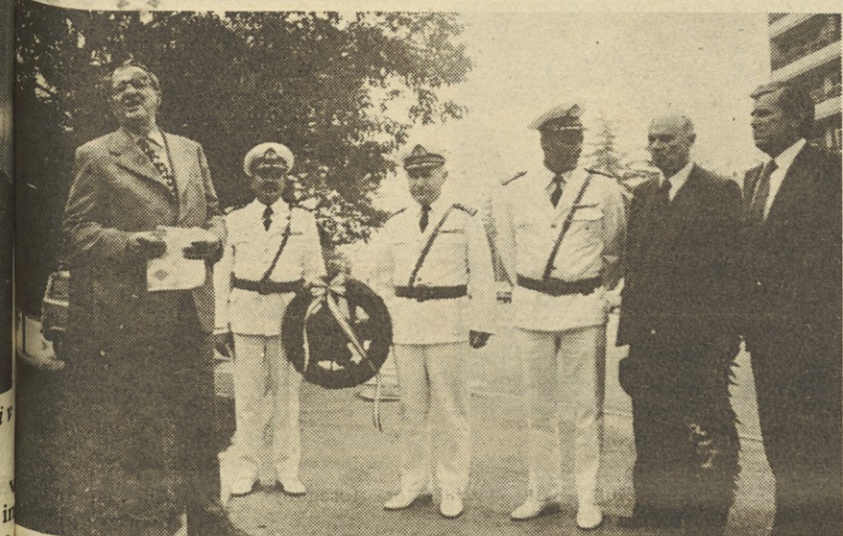
Goste, Jožeta Pretnarja, preživelega udeleženca herojskega dejanja, Vlada Korošca, komandanta šolskega centra, ki nosi ime po narodnem heroju ter dedanjega in prejšnjega komandanta kasarne iz Pule, ki ima ime po Sergeju Mašeri, so sprejeli predstavniki DPO Avtoelektrike. Po prisrčnem pozdravu so jim razkazali proizvodne TOZD, nato pa so jih povabili v dvorano delavskega samoupravljanja, kjer jim je v imenu celotnega kolektiva izkazal prisrčno dobrodošlico po glavnega direktorja Zvonko Repič.

Nato jim je spregovoril o nastanku, razvoju, nadaljnji usmeritvi in samoupravni organiziranosti te delovne organizacije. Visoke goste so spremljali tudi predstavniki DPO novogoriške občine. Vsem, ki smo se zbrali v dvorani delavskega samoupravljanja, je preživel udeleženec herojskega dejanja Jože Pretnar orisal herojsko pot naših herojev Sergeja Mašera in Mi-

lana Spasića, ki sta 17. aprila 1941 v Boki Kotorski poglala v zrak moderni rušilec „Zagreb“ in skupaj z njim končala svoji mladi življenji.

Naš Sergej, naš slovenski in jugoslovanski heroj, ni mogel nikoli pozabiti na fašistični teror, ki je njega in njegovo družino pregnal iz rodne, tedaj okupirane Gorice.

Odličen dijak v srednji šoli, nato v pomorski vojni akademiji in odličen pomorski topničar je bil eden izmed najbolj perspektivnih oficirjev v bivši jugoslovanski mornarici. Prav zato so ga večkrat poslali v tujino, kjer je nabavljat orožje za rušilec „Zagreb“, na katerem se je boril proti sovražnim letalcem in jim ni dovolil nizkega prelata in točnih ciljev. Bil je odličen vojak, starešina in tovariš. Nikoli ni mogel pozabiti, kaj vse so morali ljudje žrtvovati, zato sta zanj obstajali v vojni le dve možnosti: borba ali smrt, kapitulacije ni poznal. In ko je prišlo do tragične kapitulacije, je skupaj s Spasićem raje daroval mlado

Delegacija JRM je položila venec k spomeniku.

Razgovor v Avtoelektriki.

Osemindvajset naših kovinarjev na republiškem tekmovanju

(Nadaljevanje z 2. strani)

Res, to ni bil slučajni uspeh, to je bil uspeh s preizkusom kvalitete in zanesljivosti, zato smo tudi letos optimistično razpoloženi in pričakujemo in želimo našima dvema tekmovalcema kar najboljšo uvrstitev.

S takimi željami ju bomo spremljali vsi Iskraši, saj res ni važno, od kje sta, v kakšni delovni organizaciji delata, Iskraša sta.

SLAVNOSTNI ZAKLJUČEK

In tako se je kaj hitro približal zadnji dan tekmovanja in z njim razglasitev rezultatov in svečan zaključek. Tekmovanje je popolnoma uspelo. Bni so bili seveda zelo zadovoljni, drugi morda nekoliko manj, celo nekaj razočaranj je bilo. Kljub temu pa smo vsi skupaj napravili velik korak naprej — k zblizevanju.

Predsednik organizacijskega odbora za pripravo in izvedbo tekmovanja Stanko Mlinarič pa je ob zaključku

tekmovanja med drugim dejal: „Letošnje tekmovanje je ponovno dokazalo in opravičilo svoj namen, saj so delavci med seboj izmenjali svoje praktično in teoretično znanje. Ti dosežki in ti rezultati naj bodo podlaga za preverjanje dela delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela, ko se bodo tekmovalci vrnili v svoje delovne sredine. Ta delovna manifestacija je samo seštevček vseh manifestacij, ki so vse leto potekale v temeljnih organizacijah združenega dela.“

Še nekaj dni nas torej loči od zveznega tekmovanja, od dneva kovinarjev 10. oktobra, ko bo v Sarajevu po treh tekmovalnih dnevih razglasitev jugoslovanskih prvakov v vseh tekmovalnih panogah. Iskraša iz Avtoelektrike se že pripravljata za ta delovni, tekmovalni nastop, saj imata oba vročo željo — ponesti ime Iskra v sam vrh jugoslovanskih kovinarjev. O zveznem tekmovanju pa bom poročal po zaključni slovesnosti v Sarajevu.

Marko Rakušček

življenje, kot da bi preda rušilec prav tistim fašistom, ki so ga izgnali iz Gorice.

Primer Sergeja in Milana je mnoge navdušil, da so se priključili močni narodnoosvobodilni vojski pod poveljstvom maršala Tita in po vojni skovali novo Jugoslavijo. Njuna smrt je ena redkih herojskih smrti vseh pomorskih zgodovinskih narodov, zato smo vsi ponosni na to, kar sta sinova našega naroda pokazala celemu svetu, ko sta žrtvovala svoji mladi življenji za svobodo.

Gostje, predstavniki Iskre in obči-

ne so nato odšli pred spomenik, kjer so predstavniki mornarice položili venec. Komemoracije se je udeležil tudi brat Sergeja, dr. Marjan Mašera.

Danes, v ponedeljek pa smo prejeli v naše uredništvo pismo kapetana bojne ladje Jože Pretnarja, ki ga v nekoliko skrajšani obliki objavljamo:

„V svojem imenu in v imenu vseh še živečih tovarišev pokojnega Sergeja se vam zahvaljujem za tople sprejem in pozornost, ki ste nam jo namenili ter se spomnili našega rojaka — narodnega heroja. Rane, zaradi njegove slavne smrti se v družini še niso zrasle,

zato lajša vsaka taka pozornost težko bol, mlajšim pa je tako dejanje svetel vzor. Ta vzgojna vloga za mlajše je prav tako važna, kot je bila važna slavnato smrt Sergeja in Milana.

Njuno dejanje je tedaj odjeknilo po celem svetu, saj je celo sovražnik z največjimi častmi pospremil na zadnjo pot heroja Spasića, ki ga je vrnilo morje.

Zal je Mašera za vedno ostal v morju, ki ga je tako ljubil. Za vse se vam še enkrat iskreno zahvaljujem.“

M. R.

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

Naše plinske peči ob upoštevanju navodil zanesljivo nenevarne

Glede na pisanje jugoslovanskih časopisov o nesrečah pri uporabi plinskih peči se čutimo dolžne, da še mi spregovorimo o nekaterih nejasnostih, ki so nastale v zvezi s tovrstno proizvodnjo. Nepravilnosti do katerih je prišlo, nam sicer niso znane, ker ne zadevajo naših plinskih peči, vendar pa je le nekaj dejstev, na katere moramo opozoriti, saj je na teh področjih še precej nerešenih vprašanj.

To je za nas zelo pomembno, ker smo eden izmed največjih proizvajalcev plinskih peči brez odvoda v dimnik, saj smo jih naredili že skoraj 300 tisoč in to po licenci španske firme SUPER SER, izdelujemo pa jih po načelu infrardečega sevanja, ali katalitičnega izgoravanja.

Skozi vsa leta smo izpopolnjevali tehnologijo tako, da sedaj razpolagamo s kompletno opremo za nadzor proizvodnje in to vključno z laboratorijem za analizo CO, CO₂ ter neizgorelih plinov.

V Zahodni Evropi imajo v glavnem vse dežele predpisane tehnične standarde, ki jih morajo vsi proizvajalci upoštevati. Prav tako pa tudi v okviru EGS deluje posebna strokovna komisija, ki vsklajuje in prinaša predloge za tovrstno standardizacijo.

In zato, ker pri nas to področje ni bilo urejeno, je bil onemogočen dovolj nadzor kakovosti proizvodov in to tako pri proizvajalcih, kot uvoznikih. Prav tako zaradi pomanjkanja teh standardov niso bile dane niti osnovne enotne zahteve za konstrukcijo tovrstnih proizvodov in to je potem povzročilo, da organi tržne inšpekcije niso imeli osnov za preverjanje kakovosti teh izdelkov, ki so se pojavili na trgu.

S tem je bila seveda dana možnost, da se na jugoslovanskem trgu pojavijo proizvajalci ter uvozniki z dokaj različno in nekateri med njimi tudi z nezadovoljivo kakovostjo, ki je povzročila več smrtnih primerov, o čemer smo prebirali v jugoslovanskem časopisju.

Skupno s tovarno LIFAM iz Stare Pazove smo predlog standarda za tovrstne plinske peči oddali že 28. 7. 1976 Jugoslovanskemu zavodu za standardizacijo z zahtevo, naj pripravijo in izvedejo postopek za njegovo uveljavitev. Moramo pa reči, da vse do letošnjega leta ni JZS praktično ničesar napravil v tej smeri. Šele letošnjo spomlad, ko so organi tržne inšpekcije SR Srbije kategorično zahtevali, da bodo ustavili prodajo takih peči, če se ne bodo proizvajalci v Jugoslaviji in ustrezni jugoslovanski organi, ki so zadolženi za področje standardizacije, dogovorili in realizirali uveljavitev domačega, ali tujega standarda.

S pomočjo organov tržne inšpekcije smo 10. 9. 1979 na JZS v Beogradu organizirali sestanek vseh zainteresiranih za to problematiko. Na tem sestanku smo se tudi dogovorili, da se v septembrskih JUS informacijah anotira predlog standarda, s čimer se bo tudi začela javna razprava za ta standard. Ker pa je proces uveljavitve

nekega jugoslovanskega standarda tudi formalno precej dolg, smo se na tem sestanku sporazumeli še za drug korak, to je, da proizvajalci zahtevamo uporabo tujega standarda, kar nam tudi pravno omogoča zakon o standardizaciji.

Za naše plinske peči pa velja: V licenčni pogodbi s špansko firmo SUPER SER iz Pamplone smo postavili kot kvaliteto osnovo francoskega standarda NF D 35 351 in NF D 35 352, opremili pa smo se z ustreznimi instrumenti, ki nam omogočajo zagotavljanje zahtevane kvalitete.

Skrb za solidno servisno mrežo

Še pred redno prodajo Iskrinih Hi-fi sprejemnikov je TOZD Sprejemniki priredila seminar, na katerem so usposobili prve serviserje za naš novi Hi-fi sprejemnik, katerega bo v teh dneh že mogoče dobiti v naših prodajalnah.

Po povzetku tega seminarja lahko zaključimo, da je to najbolj primeren način zagotavljanja solidnih popravil in, tudi priprave tržišča na nov izdelek.

Na zaključni dan seminarja, ki je bil 14. 9. v Sežani smo obiskali udeležence in se z njimi pogovorili o koristnosti tako zastavljenega dela.

Albin Pahor, asistent direktorja TOZD Prodaja: „V Široki Potrošnji si vseskozi prizadevamo sistematsko izboljševati strokovnost naših serviserjev in TOZD Sežana je pri tem najprizadevnejša, saj je ta tovarna že leta nazaj sistematsko vzgajala servisne kadre, ob prihodu Hi-fi sprejemnika pa je temu vprašanju posvetila še posebno pozornost.“

Povabila je serviserje iz osmih filialnih servisov na petdnevni seminar o Hi-fi, na katerem so dobili osnovno znanje za njihovo nadaljnje delo. Zaključna ocena tega seminarja je zelo dobra in moram pohvaliti vse, ki so sodelovali v organiziranju, kakor tudi same serviserje, ki so pokazali izredno zanimanje in prizadevnost. S takim načinom dela bo gotovo možno dvigovati kvaliteto naših servisov, to pa je glede na naš proizvodni program širokopotrošnih izdelkov izrednega pomena.“

Predavatelja na tem seminarju dipl. ing. Boris Korošec, vodja radijskega razvoja in Ferdo Bordon, izvajalec panog: „Bistvo tega seminarja je bilo v seznanjanju serviserjev s principom delovanja Hi-Fi sprejemnika, načinom odkrivanja napak in njihovega popravila z uporabo razpoložljivih instru-

Na začetku proizvodnje smo naše peči tudi atestirali in sicer na Rudarsko-geološki-metalurški fakulteti v Beogradu in v Boru. S tem smo dobili potrditev, da je kakovost peči, glede na navedene standarde ustrežna.

Vsaka naša plinska peč ima vgrajen varnostni sistem, ki avtomatično zapre dovod plina in na ta način ustavi njegovo izgoravanje takoj, ko v atmosferi, v kateri deluje, pride do prekoračitve količine CO₂ nad določenim odstotkom in do neustreznega zmanjšanja procenta kisika v zraku. Katalitična peč pa ima poleg varnostnega sistema še sistem za kontrolo delovanja katalitičnega izgoravanja.

Vendar pa je pri tem pomembno poudariti, da se je pri uporabi plina potrebno strogo držati danih navodil. V nasprotnem primeru seveda lahko pride do nesreče, kar v nekem smislu velja podobno kot za možne nesreče pri ravnanju z elektriko.

Ob upoštevanju teh navodil je uporaba naših plinskih peči zanesljivo varna.

Bil je tudi detajlno pojasnjen način stereo prenosa prek oddajnika in dekodiranja v samem sprejemniku, prav tako pa smo tudi obdelali prednosti in pomanjkljivosti stereo programa.

Povedati še moramo, da je koncept tega Hi-fi sprejemnika bistveno drugačen od dosedanjih in to še posebno v nizkofrekvenčnem delu, kjer so vse zunanje nastavitve izvedene z enojnimi potenciometri in enosmerno napetostjo. To omogoča namreč kvalitetnejšo reprodukcijo zvoka in manjšo občutljivost na motnje.

Skozi ves seminar je bilo prisotno veliko zanimanje in delovna vnema, saj so serviserji bili aktivno vključeni v teoretični in praktični del skoraj po dvanajst ur dnevno. Ta aktivna prisotnost se je odrazila tudi na končnem testiranju, saj so vsi serviserji pokazali nadpovprečno znanje za tako kratek čas in to nam tudi jamči, da bodo sposobni popravljati tako zahteven artikel, kar nazadnje pomeni obojestransko zadovoljstvo, tako kupcev kot tovarne same.

Angle Kirov, serviser iz Skopja: Seminar je bil res koristen, saj smo dobili precej novih podatkov. Ne morem sicer reči, da smo se stoodstveno usposobili, vendar mislim, da bomo v kratkem času vseeno lahko zadovoljivo opravljali svoje delo.

Srečko Puh, serviser z Reke: Zadovaljen sem s seminarjem, spoznal sem zelo dosti novosti. Prej sem mislil, da je to bolj enostaven aparat, sedaj pa vidim, da je to soliden Hi-fi sprejemnik, ki bi zaslužil tudi več reklame.

Željko Ozimec, serviser iz Zagreba: „Mislim da je to eden redkih seminarjev, kjer smo dobili dokumentacijo že prej (maja) tako, da smo se lahko primerno pripravili. Zelo sem zadovoljen, še posebej s predavatelji in želim si še več tako kvalitetnih seminarjev.“

Andrija Stamenković, serviser iz Beograda: „Seminar je po mojem uspeh, zelo dobro je bil organiziran, v tem kratkem času smo dobili precej znanja, na nas pa je, da ga še izpopolnimo v praksi.“

Milić Selim, serviser iz Sarajeva: „To je moja prva udeležba na seminarju in moram reči, da sem zelo zadovoljen. Pohvale vredno je tudi to, da smo dobili strokovno literaturo že prej in mislim, da smo se naučili dovolj, da bomo lahko zadovoljivo opravljali svoje delo.“

Franc Rotar, serviser iz Ljubljane: „Seminar je bil precej izčrpen v teoriji in tudi praktično smo precej pridobili. Mislim, da smo se dovolj usposobili, da bomo lahko zadovoljili stranke.“

Boris Čerin

S seminarja o servisiranju Hi-fi radijskih sprejemnikov.

Predstavljamo tovarno telefonskih elementov in aparatov

ZAČETKI IN RAZVOJ TELEFONIJE V ISKRI

Zaradi potreb po izgradnji in izpopolnitvi telefonskega omrežja v Jugoslaviji se je v kranjski Iskri kmalu po ustanovitvi pojavila želja po uvedbi telefonske tehnike. Na vodilnih položajih so bili večinoma strokovnjaki, tudi srednješolski kader je imel dosti izkušenj. Tehnološka baza je bila zadovoljiva za uresničevanje začetnih idej.

Tako je pred 30 leti padla odločitev, da Iskra prevzame izdelovanje telefonskih aparatov, ki jih je dotlej izdeloval Rade Končar v Zagrebu. Podredovali smo nekaj vagonov polizdelanih sestavnih delov in nedokončan razvoj telefonskega aparata, predvsem številčnika. Težave so imeli predvsem zaradi pomanjkanja ustreznega materiala. Izdelali so prve induktorske telefonske aparate.

Podobno so nastali tudi prvi releji. Podatke o njih so dobili pri tehnikih ljubljanske PTT, s katerimi so tesno sodelovali. Iz Zagreba so dobili uteži za tehtanje kontaktnih pritiskov. Nadaljevali so z razvojnimi prizadevanji, se učili spajkanja in izdelave žičnih

Telefonski aparat ETA 41 EODI 05.

prejšnjih skupnih dejavnosti proizvodni ciklus telefonije s spremljajočimi službami (GPP, TPP, TK) zaokrožil v samostojno proizvodno celoto. V novo zgradbo se je preselila vsa obstoječa proizvodnja z montažo telefonskih elementov, aparatov in central.

Takrat so pričeli s snovanjem novih organizacijskih oblik, saj je stara že delovala zaviralno. To so zahtevala tudi povečana naročila. V kasnejših letih so bile zgrajene še tri zgradbe za proizvodnjo telefonije: leta 1970 na Blejski Dobravi, leta 1971 petnadstropna zgradba v Savski Loki v Kranju (v njej je bila do letošnjega leta TOZD TEA) in leta 1973 tovarna telekomunikacij na Laborah.

Razvoj telefonije v svetu in naraščajoče potrebe po sodobnih telekomunikacijskih napravah so narekovale širitev in profesionalizacijo proizvodnih programov in izpopolnjevanje obstoječih. Iz dotdanjega obrata ATN so se na obstoječih in novih lokacijah razvili trije novi: TEA, TEL in ATC. Sedanjo obliko je tovarna TEA dobila 1973. leta.

Telefonski aparat ATA 11.

oblik. Kot vemo so prizadevanja naših pionirjev telefonije obrodila sadove, kakršne so si lahko le želeli. Po nekaj letih so izdelali prvi telefon ATA 11, ki se je v obliki in tehniki zdeloval po obstoječih konstrukcijah v svetu.

OBDOLJE LASTNEGA RAZVOJA TELEFONSKEGA APARATA

Od naštetih preizkusov in prilagajanj je z leti prišlo do študijskega pristopa k razvoju telefonskih aparatov. Nadaljevali so z izboljšavami in izdelovanjem lastnih konstrukcij elementov.

Leta 1968 je pošta postavila nove zahteve in predpise o kvaliteti telefonskih aparatov, katere je pričela prevzemati poštna prevzemna komisija. V tem obdobju se pričena tudi zgodovina estetskega oblikovanja teh izdelkov. ATA 30 je nastal leta 1968, dve leti kasneje pa ATA 20. To so bili prvi telefonski aparati v Iskri lastnega stila. V letu 1972 so pričeli izdelovati ATA 30 K in dve leti kasneje ATA 20 K ter ATA 40, ki so bili že izdelani z ohišji iz plastike. Leta 1976 je bil razvit aparat ATA 60. Seveda smo nanizali le najpomembnejše tipe teh izdelkov, ki so se izdelovali v raznih verzijah — za razne potrošnike. Vseh telefonskih aparatov, izdelanih v Iskri, bo kmalu dva milijona.

Nagel razvoj telefonije v Iskri je zahteval tudi ustrezne organizacijske spremembe. Prva leta so vse izdelke izdelovali v splošni montaži. Že leta 1964 so končali z gradnjo zgradbe za tovarno avtomatske telefonije, v kateri se je leta 1965 oblikovala ekonomska enota ATN. Tako se je od

planskem obdobju čutilo velike potrebe postrokovnih kadrih. Zato dajejo poudarek usposabljanju, študiju ob delu in seznanjanju z dosežki doma in v svetu, specializaciji v tujini ipd.

Plodno je sodelovanje z drugimi ustanovami, s Fakulteto za elektrotehniko itd. S tesnim sodelovanjem s tovarno Mikroelektronike bodo izkoristili vse možnosti, ki so dane v okviru te delovne organizacije.

Z razvojnimi oddelkom je tesno povezana tehnološka priprava proizvodnje. Poleg telefona v tovarni TEA iz-

Telefonski aparat ATA 21.

delujejo številne sestavne dele za telekomunikacijske TOZD. Prvotno so vse sestavne elemente proizvajali v skupni montaži. Z različnimi tipi izdelkov se je povečalo tudi število ljudi, ki so delali na področju tehnologije. Z ustanovitvijo obrata ATN se je izboljšala tudi tehnologija v proizvodnji telefonskih aparatov, ki jo danes skušajo še posodobiti.

Prizadevanja tehnologov gredo v smeri humanizacije dela v montažah in na tekočih trakovih, kjer naj bi delo razbili na posamezne delovne skupine. Zdaj, ko so dobili nove prostore, bo to vprašanje moč rešiti.

Proizvodnja mora teči nemoteno. Za njeno krmiljenje in nabavo reproductivnega materiala skrbi gospodarsko planska služba. Vse informacije o materialu se zbirajo v tej službi, zato je od kvalitete dela GPP in od pravičnega planiranja odvisna tudi uspešnost poteka proizvodnega procesa, ki vpliva na ekonomsko upešnost tovarne. Trudijo se in vpeljujejo moderne metode planiranja, kar je pomembno tudi za ostale telekomunikacijske TOZD. Za izboljšanje kvalitete planiranja zaposlujejo nove strokovnjake, pridružujejo se tudi skupnim iskanjem uspešnejših poti v okviru služb delovne organizacije.

Proizvodnja Tovarne TEA se je osamosvojila šele po ustanovitvi temeljne organizacije. Poleg lastne eksterne proizvodnje izdelujejo v TEA

Prototip novega elektronskega telefonskega aparata ETA 80.

Telefonski aparat ATA 61.

še niz drugih izdelkov za ostale tovarne. V prihodnjem letu planirajo proizvodnjo v višini 1 milijarde dinarjev, od tega bo skoraj polovica interne proizvodnje za potrebe TOZD ATC, TEL, MSO, Stikala, Števci in druge. V letošnjem letu so montaže preselili v nove prostore na lokaciji Labor ki jim zagotavljajo nemoteno delo v prihodnje.

Med proizvodne delovne operacije sodi tudi kontrolna funkcija. Uvajajo jo vseh proizvodov za zagotovitev kvalitete izdelkov. Tehnična kontrola se vključuje že v sam razvoj izdelka, ki mora biti zasnovan tako, da je proizvod lahko čim kvalitetnejši. Na posameznih delovnih operacijah imajo uvedeno tudi kvaliteto normo. Uvajajo tudi integralni sistem kakovosti, ki bo vključen v vse ostale službe v TOZD.

Telefonski aparat ATA 32 K.

Multipliranje koordinatnega stikalnika.

TOZD TEA V PERSPEKTIVI

Vsi izdelki Tovarne TEA, razen novičnega telefonskega aparata, so plod lastnega razvojnega dela. Njihovi strokovnjaki so si v teh 30-letih prizadevanja pridobili veliko znanje in potrebnih izkušenj. Zato lahko rečemo, da so področje v celoti obvlada-

dali. V tej smeri bodo s prizadevanji za še hitrejši prodor na domači in tuj trg nadaljevali tudi v prihodnje (razen na področjih, kjer so nakupi licenc ali kooperacijsko sodelovanje nujni).

V zadnjem srednjeročnem obdobju so bili izdelani novi elektronski telefonski aparati ETA 60, ETA 40 in ETA 30. V zaključni fazi je konstrukcija novega elektronskega telefonskega aparata ETA 80. Zanj načrtujejo novo monolitno vezja za izbiranje, elektroakustični del in poziv, zato bo njegov razvoj zaključen šele leta 1981.

Izdelana je bila tudi študija podatkovno komunikacijskega sistema. Do konca leta 1980 bo zaključen razvoj CRT terminala s tastaturo, pri tem je uporabljen lasten razvoj elektronske zunanje kasete in deloma tastature. V prihodnje pa bo tudi tastatura popolnoma domač proizvod.

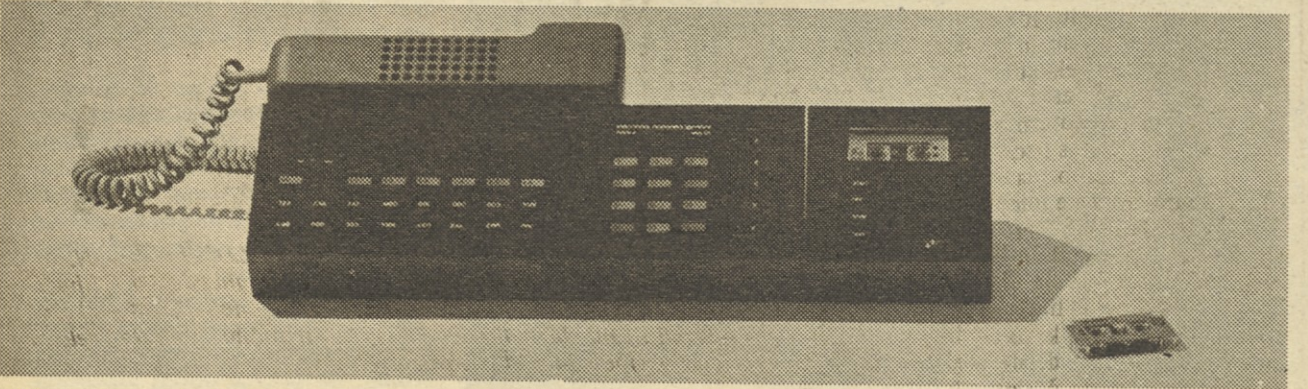

Kontrola na traku telefonov ETA 62 Electronic.

Na osnovi kooperacijskega sodelovanja so osvojili proizvodnjo osnovnega novičnega telefonskega aparata. Do konca leta 1980 naj bi bil zanj zaključen lasten razvoj displeja in tastature ter posebna verzija tega izdelka za potrebe Sovjetske zveze. Razvojno je zaključena tudi naloga za izdelavo interfonnega aparata za domačo centralo. Do konca leta pa bo zaključen razvoj interfonnega aparata za SRT sistem. Prav tako so že zaključili razvoj telefonske garniture Isicom

Pred kratkim je odšla v pokoj Ješe Marija iz TOZD Mehanizmov Lipnica. Za 20 let pridnega dela in dobrih odnosov v oddelku vrtnarice so se sodelavci poslovili od nje z darilom, za katerega se jim je lepo zahvalila in ob odhodu zagotovila, da se jih bo prav rada spominjala.

Elektronska telefonska garnitura ETG 01 s kasetofonom.

AKCIJA NNNP '79 V IEZE

V akciji „Nič nas ne sme presenetiti“, ki jo je organizirala spomladi SZDL v naši republiki, so se v Iskri IEZE vključili vsi družbenopolitični delavci in seveda tudi strokovne službe, zlasti tiste, ki jim je obrambno vprašanje poverjeno. Z več novimi idejami, zlasti pa s poglobljenim delom na področju obrambnih priprav in civilne zaštite so se lotili predvsem oživljanja vsega, kar so že leta imeli organizirano, a se izvedeno. Upravitelj obrambnih priprav Franca Avguštin, ki ima na skrbi to važno dejavnost, smo prosili, naj napiše, kako so akcijo NNNP pripravili.

Kot je bilo v sredstvih javnega obveščanja že mnogo napisanega in povedanega o akciji NNNP '79, je to pomembna akcija, da bi vse tisto, kar od nas zahtevajo zakoni in naša lastna varnost in predpisi s področja obrambnih priprav, poglobili in praktično izpeljali. Zato smo se tudi v naši delovni organizaciji že zgodaj spomladaj lotili dela.

Zelo dobro so poprijeli borci v organizaciji ZB, zlasti z izkušnjami in dobrimi nasveti. Seveda pa so sodelovale vse družbenopolitične organizacije in strokovne službe. Sicer pa niso vključene v akcijo le organizacije združenega dela, ampak vsi občani, krajani in ostali delovni ljudje naše republike.

Tudi IEZE se je vključila v akcijo z vsemi svojimi TOZD in skupnimi službami, štabi in enotami civilne zaštite, enotami narodne zaštite, vodstvi družbenopolitičnih organizacij in drugimi. Izhodišča za aktivnosti v akciji NNNP - 79 so programi aktivnosti pristojnih krajevnih skupnosti, s katerimi usklajujemo ne le akcijo NNNP - 79, temveč tudi druge dejavnosti s področja obrambno-varnostnih pripravljenoosti.

Za začetek lahko ugotovimo, da tovrstni programi dela krajevnih skupnosti za akcijo NNNP - 79 malo zastajajo, vendar to ni ovira, čeprav bo

Upravitelj obrambnih priprav v DO IEZE Franc Avguštin.

zato potrebno več dodatnega usklajevanja.

Predsedniki osnovnih organizacij sindikata, ki jih je sklical član OK Zveze sindikatov Florjan Mlinar, so obravnavali programska izhodišča krajevnih skupnosti Dravje in glede na dejstvo, da akcijo NNNP vodi SZDL sklenili, da se bodo vse osnovne organizacije tudi aktivno vključile in sodelovale v tej akciji.

Na seji so sklenili, da je treba ustrezno ukrepati, da bi bili člani sindikata, se pravi vsi člani kolektivov

seznanjeni, ne samo z akcijo NNNP - 79, temveč naj bi bili, vsi seznanjeni in pripravljeni na tem področju. Vsi naj bi poznali svoje naloge in tako bomo dosegli podružbljanje obrambno-varnostne pripravljenosti, tako v TOZD, delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih.

Na seji koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozastito, ki ga je vodil Gojmir Blenkuš, je že bil sprejet konkreten program aktivnosti za akcijo NNNP - 79 in gre v tej zvezi pripomniti, da je zavzeto stališče, da se omenjeno akcijo poleg aktivizacije civilne zaštite in narodne zaštite usmeri za čimbolj smotrno seznanjanje vseh delavcev, ne samo z obsegom in potekom akcije NNNP - 79, temveč tudi z vsemi drugimi obrambno-varnostnimi pripravami v Iskri - IEZE.

Posebej je treba poudariti, da je v tej akciji naglašena vloga mladih, saj so prav mladi v naši NOV zelo uspešno prenašali največji del bremena borbe in hotenj za boljši jutri.

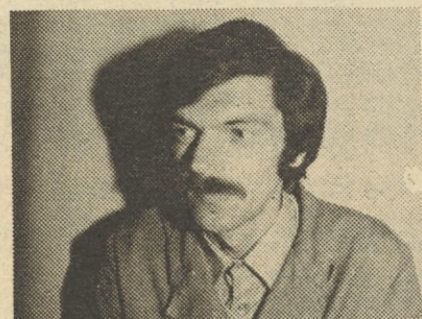
Podobno so v akciji NNNP - 79 vključene tudi TOZD Polprevodniki Trbovlje, TOZD Uporovni elementi v Šentjerneju in Keramični kondenzatorji Žužemberk. Skladno s programi akcij krajevnih konferenc SZDL TOZD Elektroliti Mokronog in TOZD Specialni elementi na Tržaški pa bosta akcijo NNNP - 79 izvajali po lastni zamisli.

Franca Avguštin

Za streho nad glavo

V šentjernejski Iskri so že vsa leta nazaj lepo skrbeli tudi za stanovanja članov kolektiva. Zlasti so mnogim pomagali do izgradnje lastne hiše, še več pa pri adaptacijah. Tudi v blokkih ima Iskra več svojih stanovanj, etažnih lastnikov pa ni. Ker bo kmalu vseljiv nov blok, smo prosili predsednika Odbora za družbeni standard Slavka Pirca, naj nam pove, kako rešujejo stanovanjska vprašanja.

Prva stvar, ki jo je Slavko Pirc omenil je ta, da vsa namenska sredstva za stanovanjsko gradnjo vlagajo v banko in jih tako oplemenitijo. Tako dobijo za večje kredite, ki jih potem v obliki posojil razdelijo med kolektiv, ali pa jih porabijo za nakup stanovanj v bloku, kar bodo naredili tudi letošnje jesen.

Slavko Pirc.

Na tak način so lani razdelili 2 milijona dinarjev posojil za gradnje in kupili 6 stanovanj, ki so last TOZD. Tako so pozitivno rešili prošnje 46 delavcev, kar pa je bilo daleč premalo, saj je bilo prosilcev 90. Žal pa se stanovanja zelo dražijo, saj bo letos stal kvadratni meter okrog 12.000 din. Vseeno bodo v bloku, ki ga pravkar dograjujejo v Šentjerneju za Iskro kupili 4 eno in dvosobna stanovanja. Ta nakup bodo financirali delno z lastnimi sredstvi, okrog 35 - 40 % pa bo prispeval solidarnostni sklad.

Prošnje za stanovanjska posojila, zlasti za zasebne gradnje kar naprej prihajajo, precej je tudi vlog za družbeno, najemna stanovanja. Trenutno so sredstva po večini porabljena in še ne vedo, kdaj in kolikim delavcem bodo vloge na Odboru za družbeni standard lahko rešili pozitivno za drugo leto. Na razpis, ki se je zaključil 15. julija letos, se je javilo 91 prosilcev. Ker je denarja malo, bodo naredili 2 prednostni listi in tako v pravičnem vrstnem redu poskrbeli najprej za najbolj upravičene in potrebne.

Delo odbora vsekakor ni lahko, ker je želja in upravičenih prošenj veliko, možnosti pa so sorazmerno s potrebami majhne. Letos bodo dobili Iskraši tudi 3 solidarnostna stanovanja iz fonda Samoupravne interesne skupnosti. Tudi to je rešilo 3 probleme.

Ker so pred kratkim Iskraši v Šentjerneju izglasovali 3 TOZD, bodo kmalu ustanovili tudi 3 odbore za družbeni standard, ki pa bodo, kot so se že dogovorili, delali soglasno in skušali najti čimveč skupnih rešitev.

F. Kotar

S kamero po TOZD

TOZD ELEKTROLITSKI KONDENZATORJI MOKRONOG: Ta tovarna ima že dolga leta svoj razvoj v Ljubljani, v Gubčevi ulici. Ob našem obisku so nam razvojniki zaupali, da sicer ne „kuhajo“ kaj novega, ampak so čez glavo zakopani v tehnološke spremembe, ki bodo potrebne v novi tovarni - na novi opremi.

DO MIKROELEKTRONIKA LJUBLJANA: Študenti iz Študentskega servisa, ki jih je poslal Iskra-Invest servis, da so uredili okolico tovarni v Stegnah, so se takole slikali. Tovariši s koso je dejal z nasmehom: „Tudi enaindvajseto stoletje, stoletje računalništva in mikroelektronike ne more in ne bo moglo brez kose, grabel in vil.“ Pa še res je!

TOZD FERITI LJUBLJANA: Kot smo že pisali, so v tej tovarni uredili lepo novo menzo. Stare prostore pa so adaptirali in jih porabili za montažo. Že na sliki vidite, da je to lep in primeren prostor za delo, kar so mi potrdila tudi dekleta, ki tu delajo.

TOZD SPECIALNI ELEMENTI LJUBLJANA: V petek, 14. t.m. je bila prva seja novoizvoljenega Delavskega sveta te TOZD in zadnja prejšnjega DS. Za predsednika DS so izvolili na predlog družbenopolitičnih organizacij Franca Korošina. Na tej seji je bil za direktorja TOZD znova imenovan ing. Anton Polajnar za naslednje 4-letno mandatno obdobje. Delavski svet je imenoval tudi izvršilne odbore: Odbor za delovna razmerja, Komisijo za OD, Komisijo za družbeni standard in Odbor za ljudsko obrambo.

TOZD POTENCIOMETRI IN HIBRIDNA VEŽJA ŠENTJERNEJ: Ta, komaj ustanovljena TOZD ima svoj manjši dislocirani oddelek v Ljubljani, v Gubčevi ulici. Izdelujejo polizdelke - keramične ploščice za hibridna vezja. Rekli so mi, da imajo premalo zvez z matično tovarno in celo Iskre ne dobivajo. Oboje bo treba popraviti.

INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE

Za zdravstveno rekreacijo so bila porabljena znatna sredstva

V vseh temeljnih organizacijah Iskre Elektromehanike na področju Kranja so delavci v začetku leta sklenili del sredstev za počitniški regres združevati za financiranje rekreacije delavcev in upokoencev. Delavski svet delovne organizacije je na 14. seji, 22. 6. 1979 dokončno potrdil pravilnik o uporabi tako združenih sredstev.

Komisija za socialno vprašanje pri sindikalni konferenci Elektromehanike, ki razporeja namenska sredstva, se je ravnala po pravilniku za delitev združenih sredstev za rekreacijo. Ta vsebuje kriterije za:

- regresiranje kopališkega in klimatskega zdravljenja
- regresiranje tako imenovane aktivne rekreacije in
- dodatno regresiranje letovanj za upokoence.

Do konca avgusta je komisija odobrila regres za kopališko in klimatsko zdravljenje 75 delavcem in to 51 delavcem in 24 delavcem.

Pregled po temeljnih organizacijah:

TOZD	delavcev
ATC	11
STEVCI	14
TEA	18
ERO	8
OR	5
VZDRŽEV.	1
STIKALA	4
MN	1
TSD	4
NABAVAL	1
RTC	2
Komerc. p.	1
DSSS	5
Skupaj	75

Pregled po vrstah zdravilišč:

Zdravilišča: Laško 24, Dolenjske Toplice 11, Dobrna 7, Rogaška Slatina 13, Rogaška Slatina 13, Šmarješke Toplice 3, Radenci 7, Čateške Toplice 1, morje 9 delavcev.

Višina odstotka, plačanega od delovne organizacije:

90 % 31, 80 % 28, 70 % 11, 60 % 5 delavcev.

Devetim delavcem komisija ni odobrila regresa, ker niso izpolnjevali pogojev po pravilniku. Po prejetih računih za zdravljenje je bilo do konca avgusta izplačanih 310.835,80 din združenih sredstev.

Komisija se pri odločitvi o upravičenosti do regresa za zdravljenje ravnala po mnenju zdravnikov Obratne ambulante in mnenju OOS po TOZD. Tovrstnega zdravljenja se poslužujejo večinoma polkvalificirani delavci, le manjše število delavcev je iz kvalifi-

kacijskih oz. izobrazbenih skupin. Velika večina ljudi je zadovoljna z ugodnostmi in uspehi kopališkega in klimatskega zdravljenja.

Druga oblika zdravstvene rekreacije je tako imenovana aktivna rekreacija, ki se izvaja v Plavi laguni v Poreču. Zanj je bilo letos predlaganih 180 delavcev. Ena skupina 52 delavcev je bila na 10-dnevni rekreaciji v mesecu maju t. l., 3 skupine pa so predvidene za jesenski čas. Za prvo izmeno je bilo porabljenih iz združenih sredstev 76.393,25 din.

Dodatno regresiranje letovanja za upokoence je koristilo 92 upokoencev. Iz združenih sredstev je bilo izplačanih v ta namen 78.800,00 din.

J. Z.

ISKRA
INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO

KRANJ, n.s.o.

TOZD PRODAJNA ORGANIZACIJA LJUBLJANA, n.s.o.

V temeljno organizacijo Prodaja Ljubljana, Trg revolucije 3

vabimo k sodelovanju

1. Na področju prodaje in projektiranja komutacijske in merilno regulacijske opreme več
 - diplomiranih elektroinženirjev
 - elektroinženirjev
 - elektrotehnikov
 - tehničnih risarjev

2. Na področju komercialnih in administrativnih del več
 - ekonomskih tehnikov
 - administratorjev in korespondentov

Nudimo zanimivo kreativno delo na področju elektronike in elektrotehnike ter možnost nadaljnega strokovnega izpopolnjevanja.

Pred vašo odločitvijo vas vabimo na razgovor na naslov:

ISKRA-ELEKTROMECHANIKA
KRANJ, TOZD PRODAJA LJUBLJANA, Trg revolucije 3, Ljubljana, E-3.

Referendum razpisan

Na sedmem zasedanju delavskega sveta delovne organizacije Avtomatika, ki je bilo v petek, 14. 9., so delegati obravnavali stališča prejšnje obravnave do predloga samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti ter njihovih virov. In sicer v besedilu kot je bil določen za predlog za sklenitev na tretjem zasedanju delavskega sveta delovne organizacije 9. 5. in dopolnitve in spremembe, ki jih je določil omenjeni organ dne 6. 9.

Na osnovi razprave so delegati sprejeli naslednji sklep:

Delavski svet ugotavlja, da so predlog samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti ter njihovih virov obravnavali vsi delavski sveti temeljnih organizacij in zbor delavcev sektorja 840 oziroma TOZD v ustanavljanju in sicer v skladu z določili 446. člena ZZB in do njega zavzeli pozitivno stališče.

Na podlagi omenjene ugotovitve določa delavski svet Avtomatike dokončni predlog samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti ter njihovih virov za sklenitev z osebnim izjavljanjem delavcev na referendum, ki bo 1. 10. 1979.

Š.D.

Franca Vršnaka, Venčeslava Kitaka in Vlada Modica se je sodelovanje v teh letih razvilo do take mere, da je bilo potrebno krog sodelavcev iz TOZD TELA razširiti na tehnologa, nabavnega referenta, analitika ter vhodno in končno kontrolo. 1974 pa je bilo na osnovi sklepov samoupravnih organov TOZD TELA zagotovljeno, da določena dela za proizvodnje potrebe v Vzgojnem zavodu stalno opravljajo.

Ta dela obsegajo predvsem:

- sestavljanje in poravnavanje kablov
 - razrezovanje bakrene in železne žice
 - razstavljanje in sortiranje programatorjev
 - sestavljanje VPD podstavkov in različnih kontaktnih podstavkov
 - sestavljanje baret in izpolnjevanje srebrnih kovic
 - ter druga enostavna dela
- Vsekakor pa se vsa dela ne opravljajo v prostorih zavoda. Postopno se nekateri gojenci zavoda privajajo na delo v sami TOZD TELA. Štirje od njih so bili že sprejeti v redno delovno razmerje. Pri tem jih z veliko mero razumevanja privaja na delo z normalnimi delovnimi pogoji tov. Marjan Strle.

Vsi ostali, tekoči dogovori med

SPOZNAJMO SE

SPLOŠNO VZDRŽEVANJE

Lepa hiša napravi slab vtis, če je malomarno vzdrževana in tudi stara koča se zazdi prijazna, če se čuti skrbna roka. Ob budni skrbi se ne dela škoda, se ljudje bolje počutijo. V domačem gnezdu je to naloga gospodinj, v Iskri pa gospodinske posle opravlja v Iskri Invest servisu posebna služba, to je Splošno vzdrževanje. Ta služba vodi skrb za čistočo in varnost ter red, vodi jo pa „stari“ Iskraš, Drago Čopić (prav letos bo poteklo 25-letje njegovega sodelovanja v Iskri).

Katere so poglavitne naloge vaše službe?

Zaupana nam je skrb za nemoteno obratovanje poslovnih objektov in ugodno delovno klimo, vratarsko-receptorske in čuvajske storitve, vzdrževanje čistoče in tudi ogrevanje na zunanjih lokacijah. Vodimo evidenco nad preselitvami v poslovnih prostorih, opravljamo primopredajo poslovnih prostorov, obveščamo ustrezne oddelke o spremembah zasedenih kvadratur v poslovnih prostorih.

Kaj naj razumemo pod receptor-skopčuvajskimi storitvami?

Dopoldanski vratarji so dejansko receptorji, bolje receptorke, saj je njih 22, moški pa le trije. Skrbijo za spoštovanje hišnega reda ob prihodu in odhodu zaposlenih in vodijo ustrezno evidenco, bdijo nad prihajanjem in odhajanjem tujih strank, nad požarno varnostjo, sprejemajo stranke in obveščajo iskane delavce.

Etažne receptorke vodijo evidenco nad žigosanjem kartic zaposlenih, sprejemajo stranke in jih vodijo do iskanih delavcev, sprejemajo, odpremljajo in razdeljujejo pošto, fotokopirajo dokumentacijo, prodajajo žetone za avtomate, usposobljene so za prvo pomoč.

To je pač lepo, skoraj elegantno delo, kaj ne?

Ze res, to so naše stewardese, vedno dobrovoljne, ustrezljive, pripravljene za pomoč. Žal jih pa ravno ta dekleta tudi precej „slišijo“, marsikdo se nad njimi po krivici zneze: ali gre lahko ven ta in ta delavec, ki mu je ta ali oni šef na ta ali oni način podpisal dovolilnico za izhod, dalje če je ona upravičena podpisati sprejem dolgega telegrama itd. Včasih pride tudi do nekakšne pisarniške nezgode, ko kdo polije kavo po tapisonu in je treba brž počistiti.

Se dobra receptorka rodi, ali naredi?

bodo znali pravilno reagirati na predvideno zadano nalogo.

Se posebej opozarjamo vse člane, da se bomo normalno in brez panike ponašali ob trenutku, ko bo potrebno na znak sirene — alarm ob nevarnosti naravnih nezd in drugih hudih nesreč, oditi iz vseh tovarniških prostorov na prosto.

Ob tem priporočamo, da si vsi člani ponovno ogledajo in osvežijo pomen posameznih alarmnih znakov, ki so postavljeni na vidnih mestih po tovarni. Če bomo pazljivi ob izvajanju vaje, bomo preprečili morebitne poškodbe, ki bi lahko nastale ob izhodu iz tovarne.

Z vključitvijo celotnega kolektiva v akcijo NNNP želimo preizkusiti, kako je možno izkoristiti vse izhode iz tovarne in koliko časa bo trajal izhod delavcev iz vseh tovarniških prostorov. Delavcem želimo prikazati in približati delo CZ, kot tudi NZ in na ta način približati vsakemu pomen teh enot, ki jih imamo formirane v DO. Spoznanje, da imamo v svoji sredini enote, ki nam bi ob nesreči pomagale, nam vliva samozavest in daje jamstvo, da bi se izredne razmere ob vsakem primeru kmalu normalizirale.

K. J.

Predvsem naredi. Pri oblikovanju receptorskega profila za potrebe podjetij našega tipa smo v resnici pionirji. V tej smeri smo se zelo potrudili in kot vidite, so lepi tudi sadovi naših prizadevanj. Pred leti smo zanje pripravili in izvedli tudi poseben tečaj o gojenju medsebojnih odnosov.

Kaj pa snažilke?

Reciva jim rajši vzdrževalke prostorov. Njihova naloga je, da čistijo vse prostore in opremo. V stolpnici skrbijo po ena za vsako etapo ali 750 m² površine, na zunanjih lokacijah, kjer so objekti starejšega datuma in seveda drugačno delo, pa po 450 m². Če kakšna zbolí, druge solidarno prevzamemo njeno delo in v ženskem kolektivu ne manjka bolezenskih dopustov.

Ampak to niso več Marice Hrdalo, z metlo in ruto na glavi?

Minili so časi metle in škafo. Imajo moderne čistilne aparate, ki s peno čisti tla, krtače se vrtijo s hitrostjo 3.500 obratov na minuto in zato vsako novinko tudi po nekaj tednov skrbno uvajamo, da obvlada tehniko in značilnosti sodobne opreme.

In koliko zaslužijo, če se lahko vpraša?

Osnovni osebni dohodek znaša 4.500 din, k temu prištejete še vrednost točk po osebni oceni ter minulo delo.

Torej se morajo kar puliti za službo!

Ne, nasprotno, mi se pulimo zanje. Iz domačih logov sploh ni več kandidat, skoro vse novinke prihajajo iz drugih republik, ampak s tem se odpirajo vsakovrstni problemi: jezik, stanovanjske stiske, počasna aklimatizacija ipd.

Pa brez zamere, se kdaj zgodi, da kakšna kaj vzame, ko je pravzaprav vse odprto?

Poglejte, uslužbenci puščajo na mizah ali samo pozabijo tudi mnogo dragocene predmete, vžigalnice, naliva na peresa in marsikaj drugega in vse ostane na svojem mestu. V vseh teh letih smo imeli en sam primer in še to, je šlo za žensko iz neurejene družine, kjer je bil mož alkoholik. Pristaviti moram še, da so te naše sodelavke tudi družbenopolitično zelo razgibane, so voljene v delavski svet, v izvršni odbor sindikata. In ko se ta naša ženska vrne s seje, sporoči svojim sodelavkam, kaj se je govorilo, kaj sklenilo, s čemer se dosega visoka informiranost o delu samoupravnih organov.

O čuvajih se nisva rekla besede. Imamo osem čuvajev-receptorjev. Nimajo urejenega urnika kot drugi, sobota ali nedelja je lahko zanje tudi delovni dan, kljub temu jih moram posebej pohvaliti, saj vse do danes niso zamudili niti ene same minute in celo nobene bolniške niso imeli.

Kaj pa problemčki? V prvi vrsti je tu preveč viharina fluktuacija, težave pri iskanju novega kadra, to je že kar velik problem. Sicer pa ima vsako delo svoje težave, kaj ne? K sreči imajo pri nas odgovorni veliko razumevanje za značilnosti naše dejavnosti, zlasti še direktor, ki je vedno pokazal tenek posluh za naše delo in težave.

In če zna kdo priti k delavcu, mu po človeško povedati bodrilno besedo, bo veliko lažje prenašal nastale tegobe.

Nace Jazbec

Z ogledom proizvodnje so se gosti še bolje seznanili z možnostmi za opravljanje lažjih del, primernih za gojence zavoda Janeza Levca.

z enostavnimi zahtevami (družinsko okolje, ožje družbeno okolje ter v redne ali posebne delavnice s prirejenimi enostavnimi delovnimi operacijami) kot socialno prilagojene, čeprav ne popolnoma samostojne osebnosti.

Program za usposabljanje teh otrok in mladoletnikov obsega delovno vzgojo z različnimi igrami, likovno vzgojo, gospodinjstvo in industrijsko delo.

Osnovno vodilo v zavodu je, upoštevati vsakega posameznika kot osebo v prilagajanju na tehnologijo. Iz tega izhaja tudi njihov končni cilj, sposoben. Prav iz teh razlogov je njihov program priznan tako doma (iz njega izhaja organizacija podobnih zavodov po vsej Jugoslaviji) kot v tujini.

Pobudnik sodelovanja med Vzgojnim zavodom Janeza Levca in TOZD TELA (omenjeni zavod na podoben način sodeluje s približno 40 delovnimi kolektivi v Ljubljani) je bila Anica Kučič, ki je danes učiteljica praktičnega pouka v oddelkih za delovno usposabljanje, pred leti pa je bila kot delavka zaposlena prav v tej temeljni organizaciji.

Ob podpori takratnega vodstva Iskre na Savski c. 3, ter zavzetosti

obema ustanovama pa potekajo preko socialno-kadrovske službe TOZD TELA.

Za zaključek pa še to: za dobro prizadetih otrok in mladine in za dobro naše širše družbene skupnosti; ne spomnimo se jih samo ob letu otroka.

S. D.

INDUSTRIJA KONDENZATORJEV, SEMIČ

AKCIJA NNNP

Do 29. in 30. septembra nas loči le še kratek čas. Vsi vemo, da bomo ta dva dni preživeli nekoliko drugače, kot vse ostale, saj bo 29. tekla zaključna faza akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ — NNNP. V okviru te vaje je stekla že vrsta nalog in aktivnosti. Organizirane so bile poizkusne mobilizacijske vaje, izobraževanje, opremljanje enot, kadrovske izpopolnjevanje, sedaj pa sledi še zaključna skupna vaja vseh, ki skrbijo za področje CZ in DSZ. CZ bo ta dan opravljala zaključni izpit, saj se vsepovsod na veliko načrtuje in planira delo, ki ga bo potrebno izvesti 29. in 30. septembra. Ne bodo pa le člani CZ tisti, ki bodo pretakali znoj, aktivnosti bo občutil vsak član kolektiva, ker bodo vključeni v to akcijo vse delovni ljudje, tako pri nas v Iskri, kot tudi v drugih delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Iz teh razlogov bo tudi sobota, 29. 9. 1979 delovna.

Kaj vse predvidevamo za ta dan? Izhodišče vsega dela je predpostavka, da je naše področje zajel hud potres, v katerem je prišlo do človeških žrtev, požarov in vseh ostalih motenj, ki bi nastale ob dejanski situaciji.

Ker gre za organizirano vajo, na katero se pripravlja vse poletje, bo zaigrana vaja precej podobna resničnemu stanju. Vodstvo vaje bo sledilo dogodkom, poročalo o poteku vaje in koordiniralo delo. Vpeljane bodo vse vrste zvez, kjer bodo pomembno vlogo odigrali ravno radioamaterji s svojimi praktičnimi znanji. 29. in 30. bo stalno dežurstvo podnevi in ponoči. V vaji bo sodelovala še Narodna zaščita in po potrebi še ostali člani kolektiva. Delavce posebej opozarjamo na to vajo, ki ni le preverjanje sposobnosti enot CZ in NZ, ampak vzgoja vsakega delavca in občana. S to vajo moramo doseči v tovarni in KS, da se bodo znali delavci in krajinam ustrezno ponašati ob določenih znakih, da

Fotokamera je „poskilila k teleprinteristom.

V četrtek, 13. t. m. so obiskali TOZD TELA predstavniki Vzgojnega zavoda Janeza Levca; Zdravko Jeras—ravnatelj zavoda, Tonči Koželj—vodja oddelka za delovno usposabljanje v Jaršah in Anica Kučič—učitelj praktičnega pouka v oddelkih za delovno usposabljanje. V razgovoru, ki so ga imeli z vodilnimi delavci TOZD TELA, so pregledali rezultate dosedanjega sodelovanja in se dogovorili za razstavo, ki jo bodo priredili gojenci omenjenega zavoda v prostorih menze na Savski c. 3. S strani strokovnega osebja zavoda je bila izrečena tudi marsikatera pohvalna beseda o poteku medsebojnega sodelovanja oziroma pomoči, ki jo nudijo v TOZD TELA prizadeti mladini pri njenem vključevanju v širše okolje.

Uspeli: pohod prijateljstva Iskrašev, kros in srečanje mladih Iskre

Za začetek letošnje jeseni je komisija za šport in rekreacijo pri KO sindikata SOZD Iskra v soboto, 15. septembra priredila tradicionalni pohod prijateljstva Iskrašev, prvič doslej pa tudi kros, medtem ko je mladinska organizacija Elektromehanike pripravila srečanje mladih SOZD Iskra.

Kar tri prireditve hkrati so bile to, kot po navadi dobro organizirane, za kar je „kriv“ še vedno goreči in požrtvovalni Vili Tekavec, katerega kot kaže še takšni problemi ne morejo streti.

Kljub sicer uspešima pohodu in krosu pa lahko ugotovimo, da udeležba na obeh le ni bila toliko, kot bi lahko bila, če ne bi bilo že kar tradicionalnega napovedovanja in

Še zadnje sile za boljše uvrstitev.

pa tudi teste o zgodovini SKOJ in ZM Jugoslavije. Pri obeh nalogah so mnogi izmed tekmovalcev pokazali kar solidno znanje in spretnost, nekaterim pa je marsikaj že „odfrlelo“ iz spomina.

Prav je sicer, da je v vsakem tekmovalstvu dovolj tekmovalnega duha in borbenosti in želje po zmagi, vendar pa nima nobenega smisla, da se pri takšnem pohodu poslužuje avtomobila za to, da bi si kdo „priboril“ minuto naskoka. Odtod tudi diskvalifikacija štirih od skupno 40 prijavljenih ženskih in moških ekip.

Upoštevaajoč vse točke so se ženske ekipe zvrstile takole: 1. Mehanizmi (vodja

Zastopstvo iz Kondenzatorjev na pohodu.

odpovedovanja, kar kaže, da se, podobno kot drugje pač vselej ne moremo zatrdno dogovoriti.

Stavim, da bi na obeh tekmovaljih bilo brez takšnega cincanja veliko več takih, ki bi nosili štartne številke in jim ne bi bila prevelika žrtev, če bi potočili kapljo, ali dve znoj.

Štart letošnjega pohoda prijateljstva je bil pred osnovno šolo v Smedniku, odkoder so se štiri članske tekmovalne ekipe odpravile na približno 5 kilometrov dolgo progo po poljih in gozdičkih, s ciljem v avtokampu Dragočajna nad Zbiljskim jezerom. Udeleženci pohoda prijateljstva so imeli ob prihodu v Dragočajno še streljanje zračno puško, v bližnji vasi pred ciljem

Ekipa mladih Lipničank pred pohodom.

Najbolj mladi „mladi“ so se ogreli tudi za skupinsko guganje! ...

Finžgarjeva) 56, 2. Mehanizmi (vodja Bolčina) 64, 3. Kondenzatorji (vodja Mihelčičeva) 80, 4. TV Pržan (vodja Mihelčičeva) 89, 5. Mehanizmi (Razingerjeva) 91, 6. Števci (vodja Nastranova) 100, 7. I. C. — DSSS (vodja Bernikova) 155 točk. Vrstni red moških ekip pa je bil naslednji: 1. ATC 40, 2. Mehanizmi 44, 3. Pohodni odred 99 d 47, 4. ERO 47, 5. Orodjarna EM 49, 6. TEA 51, 7. Mehanizmi, 8. Stikala, 9. Avtoelektrika, 10. ERO, 11. Kondenzatorji, 12. Instrumenti, 13. TV Pržan, 14. I. C. — Domači trg, 15. Avtoelektrika, 16. Vzdrževanje, 17. TV Pržan, 18. Uporovni elementi, 19. Antene, 20. Stikala, 21. Mehanizmi, 22. Avtoelektrika, 23. Mehanizmi, 24. Avtoelektrika, 25. Stikala, 26. TSD, 27.

I. C. — Domači trg, 28. Avtoelektrika, 29. Števci, 30. I. C. — Zunanji trg, 31. Avtoelektrika, 32. Števci, 33. EM — Orodjarna.

Za začetek je bila udeležba na krosu zadovoljiva, čeprav ne bi prav nič škodilo, če bi „stare“ kosti malce razgibali še mnogi drugi, mladinke in mladinci, ki so prišli na srečanje mladih toliko zgodaj, da bi jih mirno lahko videli na štartu za kros. A kaj, ko je bilo pa hkrati toliko interesov!

Sam sicer nisem tekel, poslužujem pa se izjav nekaterih udeležencev, da proga ni bila pretežka, niti predolga, seveda pa je kljub vsemu terjala nekaj „muje“ in tudi vzdržljivosti. Prijetno pa je bilo vsekakor med večino mladih, videti tudi nekaj manj mladih pa zato bolj okroglastih, a s polno mero borbenosti in zagribenosti, saj so se enakovredno „gnali“ z mladimi.

Skupinski štart za kros je že po prvih korakih, ko so se mlade in mladi pognali v dir, popestrila opazka tekmovalca iz Lipnice: „Saj to so norci! Pogled jih kako so šinili naprej!“ ... No, pa je in celo ne med zadnjimi tudi ta pridih skozi cilj, le nekoliko bolj rdeče obarvanih lic in razumljivo — ustrezno poten.

In zdaj še uvrstitev! Začnimo spet pri ženskah, kjer je bila najhitrejša Darinka Erzetič, ki je za progo porabila 10 minut in 11 sekund. Le 37 sekund za prvo je pritekla vsestranska športnica Mira Krampl (obe sta iz Elektromehanike), sledile pa so jima: 3. Mira Ovsenik (Mehanizmi), 4. Marija Kurent (ATC), 5. Marija Fister (Mehanizmi), 6. Dragica Bernik (I. C. — DSSS), 7. Anica Finžgar, 8. Dorica Zupanc (obe Mehanizmi), 9. Simona Erjavec (I. C. — DSSS), 10. Terezija Rešek in Marija Ješe (obe Mehanizmi).

Med moškimi je slavil zmago Polde Bučar iz Uporovnih elementov s časom 7 minut 25 sekund, sledili pa so mu: 2. Bernard Šraj (TGA), 3. Janez Kavčič (Elektromehanika), 4. Bojan Fajs (Uporovni elementi), 5. Janez Falež (I. C.), 6. Vanja Kreft (Uporovni elementi), 7. Zlatko Ducman (Mehanizmi), 8. Vinko Špacapan (Avtoelektrika), 9. Franc Hočvar (I. C.), 10. Anton Komac (VT Bovec), 11. Brane

(Nadaljevanje na 8. strani)

Kljub letom še vedno dobre volje v cilju.

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame

PAVLE KOZJEK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem na traku trifaznega števca za izraze sožalja in denarno pomoč.

hčerka Pavla Krašovec

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine dobre in skrbne mame

KAROLINE JEGLIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD ERO in Programsko tehničnim službam za izraze sožalja, vence, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Franc in hčerka Olga.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.

— V. d. glavni urednik Mitja Tavčar, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar — Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Ditttrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Boris Čerin DO (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon: 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

To je skupina vtihih športnikov iz TOZD Mehanizmi v Lipnici, ki so se tekmovalni udeležili v največjem številu in se tudi dostojno odrezali.

Kontrolna komisija na cilju v Dragočajni v pričakovanju.

ČASOPISNE NOVICE

Novosadski Dnevnik poroča, da v Vojvodini spet primanjkuje dvotarifnih trifaznih števcov za merjenje električne energije. Edini jugoslovanski proizvajalec Iskra iz Kranja velik del števcov izvažja, čeprav jih v Vojvodini primanjkuje 30 tisoč.

V sežanskem gospodarstvu je bilo ob polletju precej manj izgub kot lani v istem obdobju. Izgubo so prikazali le tri TOZD, med njimi Iskrina livarna v Komnu z izgubo 1,75 milijona dinarjev. V Iskri je treba urediti dohodkovne odnose — meni Delo, ki je objavilo podatke. Vzlic temu je celotni prihodek organizacij združenega dela v sežanski občini za 45 % višji kot lani, dohodek za 36 % in čisti dohodek za 34 %. Tudi osebni dohodek v gospodarstvu so ta čas narasli v poprečju za 28 %.

Nadaljevanje afere glede povišanih cen za izdelke bele tehnike pri Gorenju: sarajevski Svijet objavlja izjavo Arnolda Karnerja, pomočnika generalnega direktorja Gorenje:

„Ostajamo pri svoji prvotni nameri in ne bomo spreminjali cen dogovorjenih s trgovinsko mrežo 10. maja v Velenju. Poziv zveznega tržnega inšpektorata na bojkot naših izdelkov s strani trgovinske mreže po Jugoslaviji smatramo za bojkot našega delovnega kolektiva.“

Dalmatinsko gospodarstvo je po polletnem obračunu izkazalo doslej največjo izgubo. Negativno je poslovalo 245 TOZD s 38.750 delavci, seštevek izgub pa znaša milijardo 775 milijonov dinarjev. Izguba je za 62 % večja kot lani v enakem obdobju in znaša 36 % izgub na celotnem celotnem teritoriju republike Hrvaške — piše Večernji list.

Isti dnevnik poroča o delu in razvoju občine Murska Sobota, oz. pogovor z Janezom Kučanom, predsednikom izvršnega sveta te občine. Predsednik Janez Kučan je dejal, da rešuje občina problem nerazvitosti z industrializacijo. Največja investicija v naslednjem letu bo nova tovarna električnega ročnega orodja kranjske tovarne Iskra. V njej bo zaposlenih 300 delavcev, dela pri gradnji tovarne pa se bodo pričela naslednje leto.

Delavska enotnost je objavila celostranski pomenek z Vinkom Šarabonom, predsednikom občinskega sveta ZSS v Kranju. Z njim je tekla beseda o gospodarskih razmerah v kranjski občini, o pripravi na konferenco zveze sindikatov Slovenije in o vprašanjih, ki zadevajo vlogo in naloge osnovnih organizacij sindikata, s katerimi se srečujejo v boju za gospodarsko stabilizacijo in poglobljeno samoupravljanje.

Delo se je lotilo ankete o naraščanju cen in objavilo celostranski članek z naslovom „Zamera gor, ali dol, cene rastejo, ker bi vsi radi malo delali, pa dobro živeli“. Na vprašanje, zakaj cene venomer rastejo, je Delo anketiralo naslednje organizacije: Fructal-Alko, Mlinotest, Delamaris, Tekstilindus, Zlatorog, Litostroj, Slovenske železarnice, Opekarno Črnuče, Iskra in še nekatere republiške funkcionarje s področja gospodarske in finančne politike.

Ljuben Artič, pomočnik predsednika kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra, je posredoval naslednjo izjavo:

„Pri nas opažamo, da so se v letošnjem prvem polletju cene še posebej naglo povečevale. Tudi v Iskri ne bomo zdržali tega pritiska, ne da bi, skladno s položajem na trgu, podražili svoje izdelke, kjer bo to mogoče. Težava pa je v tem, da velikega dela cen naših izdelkov ne moremo samostojno spreminjati in te je mogoče na leto podražiti le za kakih 5 odstotkov.“

Še do večjih težav pa prihaja, ker delamo nekatere izdelke tudi za druge industrije, na primer za avtomobilsko. Te sicer dražijo svoje izdelke, niso pa pripravljene za to tudi nam več plačati. Ali je sploh možno kaj drugega kot zidanje cen? Danes v svetu prevladuje mnenje, da ni nič narobe, če imaš zmerno inflacijo. Res pa je, da je inflacija v nekaterih gospodarskih dokaj visoka in kot kaže, se mednje uvrščamo tudi mi. Kdo je odgovodal pri nas? Na to vprašanje ne bi odgovoril. Menim pa, da inflacija še ni tolikšna, da bi je ne mogli popraviti. Vendar pa s posamičnimi, čeprav morda revolucionarnimi ukrepi, najbrž n ne bomo dosegli želenega cilja.

V začetku leta smo predvideli, koliko naj bi se v poprečju dvignile cene. Tega bi se morali držati. Težko bi rekel, kako daleč gre iskati posledice za zdajšnjo inflacijo. Najbrž pa bi, če bi se v preteklih letih cene mogle kolikor toliko zmerno povečevati, tudi letos ne prišlo do tolikšnega odklona. Res pa je tudi, da je za države v razvoju, ki bi se rade čimprej uvrstile med razvite, dokaj visoka stopnja inflaciji običajna.“

Beograjska Ekonomska Politika se je lotila zelo zanimive teme proizvodnje in nakupa računalniške opreme pri nas, glede na to, da jugoslovansko združenje koristnikov sredstev za avtomatsko obdelavo podatkov in Gospodarska zbornica Jugoslavije prav sedaj poskušata najti najboljšo formulacijo, s katero bi seznanili zvezne organe, predvsem zvezni sekretariat za zunanjo trgovino, da bi privolili v sprostitev procedure pri najemanju računalnikov iz tujine. Ekonomska politika citira tudi mnenje Miloša Kobeta, člana KPO SOZD Iskra, o možnostih domače proizvodnje. Direktor Kobe meni, da je treba biti še vnaprej tehnološko povezan s svetovnimi proizvajalci računalniške opreme s kooperacijami in s tem gospodarstvu nuditi možnost, pridobitve računalniške opreme in, da računalniška kultura zraste na določeno raven.

Telefonski razgovor s tujino je precej dražji, če poteka prek avtomatskega izbiranja v primerjavi z ročnim posredovanjem prek poštnih telefonistk. Na vprašanje Politike Ekspres zakaj, je pošta odgovorila, da je cena impulza pri avtomatskem prometu precej večja, medtem ko je za ročni promet prek mednarodne telefonske centrale cena za impulz nižja, ker za povišanje cene niso dobili soglasja.

Obširneje o novi tovarni mokronoške Iskre piše novomeški Dolenjski list. Gradbena dela bodo veljala 25 milijonov dinarjev, oprema pa kar 75 milijonov dinarjev. V novi tovarni bo proizvodnja večinoma avtomatizirana, ob skoraj istem številu delavcev pa naj bi se povečala kar za petkrat. Za zdaj je edini problem še pomanjkanje strokovnih kadrov. Podatke je posredoval direktor TOZD Elektroliti v Mokronogu Tone Hočvar.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Prebrali smo za vas

Vsekakor je nam Slovencem predor na Ljubelju, oz. zgodovina njegove gradnje dovolj znana, saj je bila na Ljubelju med vojno podružnica zloglasnega nacističnega koncentracijskega taborišča Mauthausen, kjer so taboriščniki, v glavnem Francozi, gradili predor, ki je danes eden izmed najpomembnejših mejnih prehodov med Avstrijo in Jugoslavijo.

O nekdanjih časih priča tudi spomenik žrtvam—graditeljem tega predora pa tudi vsakoletne svečanosti v začetku oktobra nas spominjajo na čase, ko so interniranci v najtežjih razmerah gradili ta predor, namenjen germanizaciji naše dežele in Jadrana, danes pa služi mirnemu obmejnemu sožitju in kot vedno odprta vrata v Jugoslavijo.

O gradnji predora na Ljubelju je bilo sicer že nekaj napisanega, tako spomini nekaterih francoskih internirancev, vendar doslej Ljubelj še ni dobil pomembnejše literarne upodobitve. In prav zato pomeni roman nekdanjega interniranca na Ljubelju, novinarja Francoza Andrea Lacaza izredno pridobitev, lahko bi dejali celo umetniški dosežek na področju tako imenovane antifacistične književnosti.

Ko se je lani pojavil Lacazov roman na francoskem knjižnem trgu, je doživel izreden uspeh in se kmalu uvrstil med uspešnice ne samo v Franciji, temveč na celotnem evropskem knjižnem tržišču.

Celotna zgodba romana sloni na osrednji osebnosti, Paolu, ki je zagotovo izmišljena osebnost, a vendar združuje v sebi tudi avtorjeve poteze in njegovo filozofijo, čeprav je Paolo v bistvu pariški žigolo, ki več ali manj slučajno pade Nemcem v roke in ga potem pošljejo najprej v Mauthausen, potem pa na Ljubelj. In Paolo, do neke mere spočetka negativen tip in junak počasi v Podljubelju dozoreva v človeka in moža, samostojno se odloči za beg iz taborišča smrti, najde podporo in pomoč pri slovenskih partizanih in se vrne domov, vendar ga domače razmere po vojni do neke mere razočarajo.

Vsakdanje življenje, oziroma trpljenje na Ljubelju je popisano zelo plastično in živo, zlasti pa je izreden Lacazov galski humor, ki nikdar ne zdrsne v črni, obupni humor ali sarkazem, temveč nam včasih naravnost tragikomično, včasih pa tudi zajedljivo kaže ta majhen delček nemškega pekla na naših tleh, v katerem so družno trpeli in umirali in garali tako Francozi kot Čehi, Poljaki, Rusi in Slovenci, oz. Jugoslovani.

Za nas pa je ta roman še v toliko bolj zanimiv in domač, ker z izredno simpatijo in hvaležnostjo riše naš avtor slovenske ljudi izpod Karavank, borce Kokrškega odreda in sploh vlogo partizanov in našega boja, ki je prav tako pomagal posredno tudi taboriščnikom na Ljubelju, da so preživeli in se tudi sami osvobodili.

In vendar, z Lacazovo knjigo ni postal Ljubelj znan samo v Franciji, temveč v vsej Evropi in s svojim opominom in Lacazovim prizadetim pisanjem o njem prišel in ostal v širši človeški zavesti. In v tem je tudi dragocenost tega romana, ki ga je odlično prevedel Jože Šmid, izdala Založba Borec, opremila pa Nadja Furlan.

D.Ž.

Paket rezervne hrane »Danes in jutri 84«

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe smo dosegli tudi na področju graditve splošne obrambe in družbeno-samozaščitne pomembne uspehe, predvsem zaradi dejstva, da je ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni del človekovih samoupravnih pravic in dolžnosti. To daje delavcem in občanom široke možnosti za ustvarjalno in samoiniciativno delovanje, tako v združenem delu, KS in družbeno-politični skupnosti; glede organiziranja, opremljanja in preskrbe prebivalstva z živili. Eden izmed pomembnih dejavnikov v funkciji preskrbe je tudi akcija z geslom »Danes in jutri 84«, saj praktično rešuje eno izmed važnejših nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, to je zagotovitev minimalne rezerve živil v vsakem gospodinjstvu.

Znanstveno-sociološke ugotovitve so pokazale, da so rezerve hrane predvsem v večjih urbaniziranih stanovanjskih soseskah, glede na nov način preskrbe in prehranske navade nezadostne in ne zagotavljajo niti najnujnejše prehrane družin v izjemnih primerih.

Temeljni element, ki izhaja iz izkušenj in načel NOV in daje celovitosti sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite specifičen poudarek, je človek, delavec in občan, edini, ki se lahko v organiziranih in pripravljenih akcijah bori tudi proti moderni vojaški tehniki in premaguje s svojo voljo in sposobnostjo tudi največ elementarne sili.

Prav zaradi tega je prehrana in preskrba prebivalstva bistven element v letošnji republiški akciji »Nič nas ne sme presenetiti«, ki s preverjanjem obrambne sposobnosti naprav in pripravljenosti delovnih ljudi in občanov na izredne življenjske situacije, doživlja vrh svojih akcij prav v septembru letošnjega leta.

Ta sistem aktivnosti je v delovni organizaciji HP Kolinska časovno pogojeval tudi pospešeno pripravo proizvodnje in sestave paketa rezervne hrane v temeljni organizaciji Slovenj Gradec, ki se bo z začetkom proizvodnje v septembru letošnjega leta praktično vključila v akcijo »NNNP«.

Vsebina paketa rezervne hrane »Danes in jutri 84« omogoča kompletno prehrano štiričlanski družini po 3 obroke

za 7 dni 7 dni x 3 obroke x 4 osebe = 84 z dopolnilnimi obroki suhega sadja, mleka in vitamina C.

Pri sestavi paketa so strokovnjaki upoštevali predvsem biološko vrednost jedi, obliko in hitrost priprave jedi oz. obrokov. Paket je primeren tudi za manjše družine, saj so konzerve praviloma 2-porcijske. Paket tehta 25 kg.

Prehrambeni paket, ki vsebuje 45 izdelkov prehranske industrije Jugoslavije, je sestavljen tako, da zadovoljuje dnevne fiziološke potrebe tako po kalorični kot nutritivni plati. Dnevni obrok (na osebo) ima kalorično vrednost 1900 kalorij in vsebuje 55 g beljakovin poleg ogljikovih hidratov, mineralov in vitaminov, katerih kalupovsem zadošča dnevni potrebam človeškega organizma.

Vsebino paketa je podrobno pregledala in potrdila mešana komisija strokovnjakov s področja prehrane, ki jo je imenoval republiški komite za tržišče in cene. Paketu je priložena brošura, ki vsebuje navodila za pripravo jedi iz prehranjenega paketa in kompletne jedilnike za 7 dni, kar vsekakor olajšuje hitro in pravilno pripravo obrokov.

Paket bo v vsakdanjem življenju tudi nekakšen regulator med zalogami prehranjenih artiklov, predvsem v dnevih ko nakup v trgovini ne bo mogoč, oz. ko bo družina potrebovala hitro in enostavno pripravljen obrok, pa tudi na izletih in taborjenju.

Jedi, vsebovane v paketu, bodo uporabne najmanj leto dni, nekateri izdelki tudi dlje, tako, da bo družina ta prehrambeni paket postopoma obnovljala. Cena paketa je: 1.050,00 din, cena izdelkov v paketu pa je za približno 20 % nižja od maloprodajnih cen.

V temeljni organizaciji HP Kolinska v Slovenj Gradcu lahko zagotovijo letno izdelavo do 400.000 prehranjenih paketov, za leto 1980, glede na dejstvo, da je ta paket praktično novost na našem tržišču, pa predvidevajo pripraviti 100.000 paketov.

Za odločitev o kapaciteti obrata so bili upoštevani statistični podatki o številu gospodinjstev, družinskih članov in deležu kmečkega prebivalstva v celotni republiki, vendar pa bo šele praktična uporaba paketa pokazala eventuelne potrebe po spremembi in dopolnitvi. Zato so se delavci v temeljni organizaciji odločili za čim večjo prilagodljivost pri načrtovanju vsebine, velikosti in težnje po raznovrstnosti jedi.

Želijo, da vsi uporabniki v zvezi s sestavo prehranjenega paketa »Danes in jutri 84« posredujejo svoje pripombe, želje in predloge. Tako tekoče spremljanje želja in potreb so strokovnjaki že uporabili za bodočo proizvodnjo, ko bo temeljna organizacija poslala na tržišče prehrambeni paket za dvočlansko družino.

Da bi delovnim ljudem in občanom čimbolj poenostavili nakup paketa »Danes in jutri 84« sta Zveza sindikatov in SZDL, kot temeljna nosilca in politična dejavnika na področju uresničevanja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ustvarila skupno z delovno organizacijo HP Kolinska možnost obračuna plačevanja paketa.

Tako bo Zveza sindikatov kot najširši družbeno-politični dejavnik delovnih ljudi konkretno vodila eno izmed svojih številnih nalog ter tako omogočala delavcem najoptimalnejšo preskrbo z rezervno hrano. Osnovne organizacije v vsaki TOZD bodo evidentirale kupce in poskrbele za brezobrestno obročno plačevanje (4 obroki). Obroki se bodo odplačevali, kot vsi ostali načini kreditiranja pri izplačilu osebnih dohodkov. Vsaka TOZD bo za svoje delavce jamčila, da bodo obroki v predvidenem času odplačani.

Drugi način pa bo potekal prek direktnega naročila in plačila pooblaščenim predstavnikom HP Kolinska z gotovino, oz. virnanskim nalogom, ali čekom v roku 15 dni. Prijave in potrebe pa zbira tudi neposredno TOZD Slovenj Gradec, Francetova c. 17, tel.: 062, 841-551, ali HP Kolinska, odd. Gastro, Ljubljana, Nazorjeva 12, — tel.: 061 24-614.

Namen paketa se kaže torej predvsem v ustvarjanju potrebnih zalog hrane v primeru vojne in elementarnih nesreč, ko bodo zagotovo nastopile težave pri preskrbi s hrano in ko bo prav za prehod na racionalizirano preskrbo v spremenjenih razmerah potreben čas, ki bo v različnih krajih različen, pač odvisno od konkretnih priprav iz izvedb nalog s področja družbene samozaščite. Predvsem za premostitev teh težav pri preskrbi z živili je nujno, da si vsaka družina, oz. gospodinjstvo sproti zagotavlja zalogo živil.

S svojo neuvrščeno zunanjo politiko in z vzglednim ravnanjem na področju mednarodne solidarnosti in vzajemne pomoči pa naša samoupravna socialistična družba v okviru svojih možnosti zagotavlja tudi pomoč drugim narodom, ki jih prizadenejo hujše elementarne nesreče.

Tako bo prehrambeni paket »Danes in jutri 84« postal tudi ena izmed učinkovitih oblik pomoči jugoslovanskega Rdečega križa.

ŠTIPENDISTI — PLANINCI!

V sredo, 26. 9. 1979 bomo na Turenc nad Vikerčami s strokovno pomočjo znanega alpinista Toneta Sazonova — Tonača ponovili tehniko zavezovanja vozlov in uporabo sponk ter klinov. Predavanje sodi v program planinske šole PZS. Zbor je pri Cimnanu ob 14.30.

Planinska sekcija štipendistov Iskre

USPELI: POHOD PRIJATELJSTVA ISKRAŠEV, KROS IN SREČANJE MLADIH ISKRE

(Nadaljevanje s 7. strani)

Tavčar (Elektromehanika), 12. Danijel Alič (TELA), 13. Branko Hočevar (Orodjarna), 14. Vinko Hafner (TGA), 15. Drago Terlikar (Mehanizmi), 16. Jani Suhadolnik (TV Pržan), 17. Ismail Murati (TV Pržan), 18. Slavko Jerič (Števci), 19. Ljubo Jankovič (ERO), 20. Marjan Andoljšek (KK Šil), 21. Vojko Eršte (ERO), 22. Rajko Kozman, 23. Srečko Paul, 24. Ciril Perne, 25. Janez Resetič, 26. Cvetko Resman, 27. Vinko Golmajer, 28. Rado Štular (vsi Mehanizmi). Med moškimi so omagali štirje prijavljeni tekmovalci, medtem ko med ženskami ni odstopila nobena.

Posebna odstavka v tem zapisu so prav gotovo vredni vrli športniki (vsekakor tudi športnice) iz TOZD Mehanizmi v Lipnici. Kot vedno, so se tudi to pot tekmovalci udeležili polnoštevilo, disciplinirano in v enotnih svetlo modrih majicah z napisom Mehanizmi, kjer je napis še posebno prišel do izraza pri tekmovalkah!...

Pa smo končno še pri tretji prireditvi tega dne — pri srečanju mladih SOZD Iskra. Tu je sicer bilo živahno in veselo, kot je tudi prav ob srečanju mladih, vendar konkretnega, uradnega, kot že davno, davno ne več mladinec nisem opazil do tačas, kolikor sem smel ostati v Dragočajni po strogem »hišnem pravilniku«.

Predvsem je bilo razveseljivo, da je predstavnik mladinske organizacije Elektromehanike, ki je bila organizator srečanja mladih, Lado Bitenc, kar brž po kratkem formalnem »guču« — »prešel k stvari« in povabil prisotne k prijetnemu in veselemu razpoloženju.

Seveda tudi tu ni šlo brez tekmovalstva in sicer se je osem ekip pomerilo v vlečenju vrvi. Spet so se izkazali Lipničani in poželi zmago na račun močnejših mišic. Sicer pa smeja, plesa in dobre volje še precej dolgo ni zmanjkalo in mladim je ostalo upanje, da bo tako prijetno tudi na naslednjem srečanju mladih Iskrašev.

— J. C. —

K slikam desno, od zgoraj navzdol: Zares »eksplozivni« štart tekmovalcev v krosu — Za »ogrevanje« najprej klepet ob mizah — Avtomobili so se morali umakniti živahnim plesalcem.

Balinarji TOZD CEO.

TENIŠKI TURNIR ISKRA '79

Tenisači Elektromehanike so 8. in 9. septembra organizirali v Kranju prvi odprti teniški turnir Iskra '79.

Nastopilo je 46 igralcev in igralk iz Kranja, Ljubljane in Tolmina, ki so bili razvrščeni v tri starostne skupine. Igrali so po pravilih TZS na dva dobljena niza s pravilom tie — break v vseh nizih pri stanju 6:6. V tolažilni skupini so se igrle vse igre, razen finala na 9 gamesov s pravilom tie — break pri stanju 8:8.

Turnir je zelo dobro uspel. Vsi nastopajoči so si bili enotni, da mora turnir po-

Najboljše: Vera Planinšek (EM — druga), Olga Skubic (I.C. — prva), Angelca Jaklič (ŠC — tretja).

SORIŠKA PLANINA — KOBLA

Planinska sekcija Iskre Elektromehanike bo priredila v nedeljo, 30. septembra izlet s Soriške planine čez Možic in Koblo v Bohinjsko Bistrico.

Odhod avtobusa izpred hotela Creina bo ob 6.3, peljal pa bo do Soriške planine. Od tu je mimo Litostrojske kočice čez Možic in Koblo do Bohinjske Bistrice približno pet ur hoje. Izlet je primeren tudi za manj izkušene planince. Cena prevoza je 30 din. Prijave in vplačila sprejema tov. Pajkova iz tajništva ERO do srede, 26. septembra.

BALINARSKI TURNIR

V naši TOZD Center za elektrooptiko na Stegnah je športna dejavnost dokaj razgibana. Lahko bi pa rekli, da so balinarji med najaktivnejšimi. To so dokazali z izgradnjo lastnega balinišča v neposredni bližini nove tovarne na Stegnah, ki so ga lani odprli in na njem že tudi organizirali prvi večji turnir.

V soboto, 15. t. m. so spet organizirali, to pot že II. balinarski turnir, katerega se je udeležilo 12 od povabljenih 16 ljubljanskih ekip. Zanimive in zagrizene balinarske tekme so se začele že zjutraj v soboto, trajale do poznega večera in se s finalnim srečanjem končale šele v nedeljo popoldne.

Poleg domačih ekip CEO I (ki je avtomatično nastopila v finalu) in CEO II, so na turnirju sodelovale še: ekipa Iskre—Elektromehanike, TEN, TELA, Milan Majcen, Pivovarna Union, Železničar in Bičevje iz Ljubljane, Partizan—Šiška, Mostec in ekipa Plešivica iz Notranjih gor. Ekipa so tekmovali v 3 skupinah in zmagovalci v vseh skupin so se skupno z ekipo CEO I v polfinalu in finalu nato pomerile za uvrstitev na prva štiri mesta.

Tako so se v polfinalu srečale ekipe

stati tradicionalen in da si želijo še več tako vzorno organiziranih rekreativnih teniških srečanj.

Pripravljalni odbor se zahvaljuje vsem, ki so omogočili izvedbo turnirja, posebno pa še sindikalni konferenci Elektromehanike, OOS TOZD ERO, OOS TOZD Elektrooptika in Izidorju Seljaku — Ključavničarstvo Logatec.

Rezultati v polfinalu in finalu

moški do 35 let — polfinale:	
Žnidar : Polenc	6:3 6:1
Jezeršek : Sodnik	6:3 6:4
finale:	
Žnidar : Jezeršek	6:3 6:4
moški nad 35 let — polfinale:	
Dornig : Polajnar	6:3 6:1
Tavčar : Bedenk	6:3 6:1
finale:	
Tavčar : Dornig	6:3 6:2
ženske:	
Skubic : Jaklič	6:0 6:3
Skubic : Planinšek	6:3 4:6 6:1
Planinšek : Jaklič	6:1 6:3

V tolažilni skupini je zmagal Kokalj, ki je v finalu premagal Mozetiča, v dveh setih z rezultatom 6:1 6:2.

Rajko Kožar

Bičevje in CEO I ter Elektromehanika in Plešivica. Ekipa CEO I je srečanje izgubila z rezultatom 6:13, v drugem polfinalnem srečanju pa je s 13:10 Elektromehanika premagala Plešivico in tako so se v finalu pomerile: Elektromehanika in Bičevje ter Plešivica in CEO I. Iskra-Elektromehanika je zmagovala nad ekipo Bičevje s točko razlike — 13:12, Plešivica pa je močno porazila CEO I s 13:1.

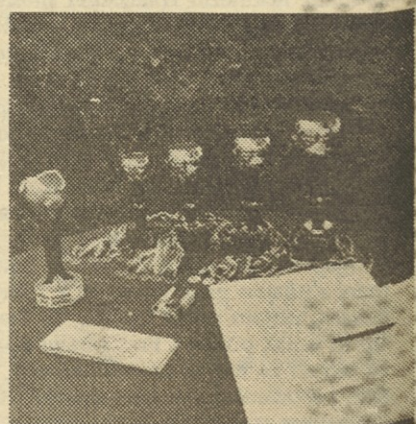
Končno je bila zmagovalca II. balinarskega turnirja ekipa Iskre—Elektromehanika, druga je bila ekipa Bičevje, tretja Plešivica, 4. CEO I, i.t.d.

Organizator je pripravil štiri pokale za najboljše ekipe, posebna »strokovna« ekipa pa je prizadevno skrbela za žar in z dobrotami z njega sproti poskušala tekmovalce obdržati v dobri »kondiciji«.

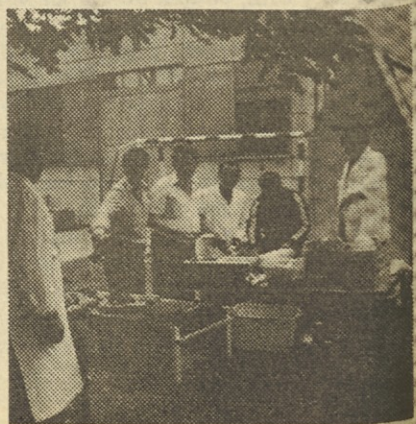
Tudi II. balinarski turnir pa je v zadovoljstvo vseh lepo uspel in bo nedvomno ugodno in vzpodbudno vplival na nadaljnji razvoj te priljubljene športne zvrsti med Iskraši.

Odločilna »merca«!...

Lični pokali na turnirju.

Zmagovalca Ludvik Dornig in Edo Tavčar.

Vablivo je odtod dišalo daleč na okrog.